

Załącznik nr 1
do Uchwały nr VII/46/2011
Rady Miejskiej w Żukowie
z dnia 25 marca 2011 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY ŻUKOWO
NA LATA 2011-2015**

Żukowo, styczeń 2011 r.

1. REGULACJE PRAWNE I PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Etapy tworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	7
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻUKOWO	10
2.1. Położenie i warunki geograficzne gminy	10
2.2. Demografia	12
2.3. Gospodarka	13
2.4. Bezrobocie	15
2.5. Kultura i Turystyka	15
2.6. Edukacja i opieka nad dzieckiem	17
2.7. Opieka zdrowotna	20
2.8. Bezpieczeństwo	24
2.9. System pomocy społecznej	28
2.10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	33
3. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŻUKOWO	37
3.1. Analiza wyników badań ankietowych	37
3.1.1. Metodologia i opis realizacji badania	37
3.1.2. Wyniki ankiety	38
4. MISJA	64
5. CELE STRATEGICZNE	65
6. ANALIZA SWOT	73
7. WDRAŻANIE STRATEGII, MONITOROWANIE STRATEGII, AKTUALIZACJA STRATEGII	78

1. REGULACJE PRAWNE I PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1.1. Podstawa prawna

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana na mocy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm./ mówiącym o tym, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W związku z tym, Zarządzeniem Nr 94/2008 Burmistrza Gminy Żukowo z dnia 1 października 2008 r. powołano zespół ds. opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2011-2015 w składzie:

- Cudnik Teresa – Przewodnicząca – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Łukaszewicz Mariola – pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
- Pyszka Alicja – pracownik socjalny
- Brzeska Urszula – pracownik socjalny
- Wilczewska Dorota – pracownik socjalny
- Chodzińska Justyna – inspektor ds. świadczeń rodzinnych
- Piełowska Joanna – inspektor ds. oświaty UG Żukowo
- Komorowska Joanna – SPZOZ Żukowo
- Kapica Gabriela – SP i Gimnazjum Żukowo

Do innych aktów prawnych dotyczących problematyki społecznej należą m.in.:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm./ określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania te są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu pełnego i produktywnego

zatrudnienia, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, zasobów ludzkich oraz wzmocnienia integracji i solidarności społecznej;

- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym /Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm./ stwarzająca szanse na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa kładzie nacisk na edukację i aktywizację środowisk marginalizowanych zawodowo i społecznie, a także wspieranie zatrudnienia dla tych grup oferując tym osobom zatrudnienie socjalne, co oznacza uczestnictwo w Centrach Integracji Społecznej lub wspieranie zatrudnienia socjalnego u przedsiębiorców w Centrach Integracji Społecznej lub w ramach własnej działalności gospodarczej w formie spółdzielni;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy /Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży /Dz. U. z 1993 r. Nr 17, poz. 78 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm./ zobowiązująca gminę do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, jak również wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm./ określająca zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii i zobowiązująca organy administracji rządowej do przeciwdziałania naruszeniom prawa

dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 z późn. zm./ dotycząca osób, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykorzystania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (lekki, umiarkowany, znaczny), całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, o rodzaju i stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 rok życia na podstawie odrębnych przepisów;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych /t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm./ określająca warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, którymi są: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego; świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne; zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a; jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów /Dz. U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378 z późn. zm./, która określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji; zasady finansowania i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego /Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm./, w świetle której ochronę tę zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ochrona zdrowia psychicznego w szczególności polega na: promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym; zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form

opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym; kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienie tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji;

- Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej /Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego /t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej /t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1695 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego /t. j. Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm./ regulująca zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy. Zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych i to ona na zasadach i warunkach przewidzianych w ustawie zapewnia lokale socjalne i zamienne oraz zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych /Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm./ regulująca zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie /Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm./ wprowadzająca kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Reguluje kwestie prowadzenia działalności pożytku publicznego, uzyskania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym związane, nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego oraz wolontariat.

Tworząc Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żukowo zostały uwzględnione zasady działania polityki strukturalnej Unii Europejskiej, do których należą:

- zasada programowania - obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju zarówno na poziomie narodowym, wojewódzkim jak również tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – m.in. na poziomie gmin i powiatów;
- zasada subsydiarności – polityka strukturalna jest jedynie uzupełnieniem działań podejmowanych na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym; polega na określeniu kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnieniu (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- zasada koncentracji – wymaga dokonania analizy i ustalenia hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i ciągłego zwiększania środków przeznaczonych na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne;
- zasada partnerstwa – polega na ciągłej współpracy partnerów społecznych na każdym etapie tworzenia polityki społecznej; dzięki temu środki pomocowe są kierowane do obszarów, które potrzebują największego wsparcia

1.2. Etapy tworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Dokument powstał w sposób partycypacyjny. Oznacza to, iż przy opracowywaniu Strategii korzystano z jak największej liczby informacji, niezbędnych do całościowego i prawdziwego określenia istniejącej sytuacji społeczeństwa w gminie Żukowo. Proces budowania strategii składa się z następujących po sobie etapów. Pierwszym z nich jest powołanie zespołu budującego strategię na mocy Zarządzenia Nr 94/2008 Burmistrza Gminy Żukowo z dnia 1 października 2008 r. Dzięki współpracy z Urzędem Marszałkowskim w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego – Kapitał Ludzki otrzymano wsparcie eksperckie w postaci doradców metodycznych, którzy przeprowadzili cykle warsztatów. Na spotkania te zostali zaproszeni przedstawiciele różnych środowisk, co miało wpływ na kompleksowość

i profesjonalizm tworzonego dokumentu. Oprócz roboczego zespołu budującego Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w zajęciach brali udział:

- Treder Zbigniew – Ochotnicza Straż Pożarna Żukowo
- Kamiński Mirosław – dyrektor Szkoły Podstawowej Żukowo
- Niedzielska Iwona – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych, Urząd Gminy Żukowo
- Nóżka Marek – komendant Komisariatu Policji w Żukowie
- Klinkosz Elżbieta – sołtys wsi Skrzyszewo
- Zasada Genowefa – przewodnicząca Komisji Oświaty Rady Miejskiej w Żukowie
- Dolina Wiesław – inspektor ds. porządku, Urząd Gminy Żukowo
- Potwardowska-Krajewska Elżbieta – kierownik Ośrodka Terapii i Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Żukowie

W związku z odejściem na emeryturę Pani Teresy Cudnik, w sierpniu 2010 r., nastąpiła zmiana kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żukowie. Tym samym przewodniczącym zespołu ds. opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych została Pani Justyna Beyer.

Zaangażowanie w budowanie Strategii przedstawicieli różnych lokalnych środowisk, liderów, w tym przedstawicieli organizacji pozarządowych będzie ważnym elementem integracji lokalnej społeczności w trakcie późniejszej realizacji tworzonego dokumentu.

Przeprowadzone warsztaty miały na celu zdiagnozowanie sytuacji gminy poprzez zebranie informacji dotyczących położenia i charakteru gminy, liczby mieszkańców, zagęszczenia ludności, dziedzictwa historycznego, atrakcyjności, infrastruktury, kultury itp.

Następnie dokonano agregacji danych poprzez zastosowanie analizy SWOT. Oznacza to określenie zarówno silnych jak i słabych stron gminy oraz określenie szans i zagrożeń odnoszących się do naszego otoczenia. Dzięki zebranych i przeanalizowanym danym została określona misja gminy jako generalny kierunek działania.

Podjęcie działań zgodnych z duchem misji nie może odbyć się bez określenia celów. W związku z tym w kolejnej fazie zostały wypracowane cele szczegółowe (operacyjne) oraz konkretne działania (zadania i przedsięwzięcia).

Po zbudowaniu planu operacyjnego jako dokumentu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostaje ostatni etap wdrażania i monitoringu podjętych działań. Wymaga to stworzenia mechanizmów kontroli realizacji strategii oraz efektywności wdrażania projektów. Systematyczna ocena działań zapewni pełną kontrolę, dzięki czemu będzie można w pełni zrealizować zamierzone cele.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻUKOWO

2.1. Położenie i warunki geograficzne gminy

Gmina Żukowo jest jednym z piękniejszych zakątków Pojezierza Kaszubskiego, położona 19 km na południowy zachód od Gdańska, 27 km od Gdyni i 12 km od Kartuz. Atutem gminy jest malownicze usytuowanie wśród pięknych lasów, licznych jezior i rzek, brak uciążliwego przemysłu, a co za tym idzie czyste powietrze. Natomiast bliskie sąsiedztwo Trójmiasta i dobrze rozwinięty układ komunikacyjny sprzyjają dynamicznemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu gminy.

Obszar gminy Żukowo obejmuje 16 395 ha, z czego tereny zabudowane stanowią 1520 ha (9,27 %), użytki rolne - 10 770 ha (65,69%), lasy stanowią 3 492 ha (21,30 %), wody zajmują 266 ha (1,62 %) a nieużytki to 347 ha (2,12 %) - stan na dzień 31.12.2010 r.¹ Gmina podzielona jest na 20 sołectw tj.: Banino, Borkowo, Chwaszczyno, Glinicz, Leżno, Łapino, Małkowo, Miszewo, Niestępowo, Nowy Świat, Otomino, Pępowo, Przyjaźń, Rębiechowo, Rutki, Skrzyszewo, Sulmin, Tuchom, Widlino, Żukowo (patrz rysunek 1).

Gleby na terenie gminy Żukowo nie są zbyt urodzajne. W ich skład głównie wchodzi piaski gliniaste, gliny piaszczyste, gliny i piaski częściowo zmieszane ze żwirem i kamieniami, to gleby kompleksu żytniego, wymagające intensywnego nawożenia organicznego i mineralnego.

Warunki klimatyczno-pogodowe gminy Żukowo nie różnią się zasadniczo od istniejących na całym Pojezierzu Kaszubskim. Charakteryzują je: jesień wyraźnie cieplejsza od wiosny, ostra zima z obfitymi opadami, raptowne zmiany temperatury w ciągu doby. Średnia roczna temperatura wynosi 7°C. Przymrozki występujące w miesiącu czerwcu wpływają na skrócenie czasu wegetacji roślin.

¹ Źródło: Referat Rolnictwa, Urząd Gminy Żukowo

Rysunek 1 Mapa gminy Żukowo z podziałem na sołectwa²

² Źródło: Urząd Gminy Żukowo

2.2. Demografia

Gminę Żukowo zamieszkuje 28216 osób. Administracyjnie w skład gminy wchodzi 29 miejscowości, z których najliczniejszą jest Żukowo-miasto, gdzie znajduje się centrum administracyjne gminy i siedziba władz samorządowych. Liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach pokazuje tabela 1.

Tabela 1 Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały z podziałem na miejscowości (stan na dzień 31/12/2010)³

Miejscowość	Liczba mieszkańców
BABI DÓŁ	311
BANINO	2834
BARNIEWICE	196
BORKOWO	1040
BOROWIEC	55
CHWASZCZYNO	3096
CZAPLE	361
DĄBROWA	105
GLINCZ	970
LEŻNO	1478
LNISKA	359
ŁAPINO	438
MAŁKOWO	589
MISZEWKO	298
MISZEWO	369
NIESTĘPOWO	1166
NOWY ŚWIAT	299
NOWY TUCHOM	57
OTOMINO	405
PĘPOWO	1335
PRZYJAŻŃ	1448
RĘBIECHOWO	626
RUTKI	220
SKRZESZEWO	1170
SULMIN	484
TUCHOM	1011
WIDLINO	226
ŻUKOWO	7270
Razem	28216

³ Źródło: Referat Organizacyjny Urzędu Gminy Żukowo

W związku z zachodzącymi zmianami na terenie gminy Żukowo i odwróceniem trendów migracyjnych przesiedlania się ludności miejskiej na tereny podmiejskie, obserwuje się rozwój demograficzny w tejże gminie, co przedstawia wykres 1. Saldo migracji ludności i przyrostu naturalnego w gminie Żukowo w roku 2010 wyniosło + 439 osób. W ostatnich latach w gminie Żukowo następuje dodatni przyrost naturalny, szczegółowo przedstawiony w tabeli 2.

Wykres 1 Ludność gminy Żukowo w latach 2008-2010⁴

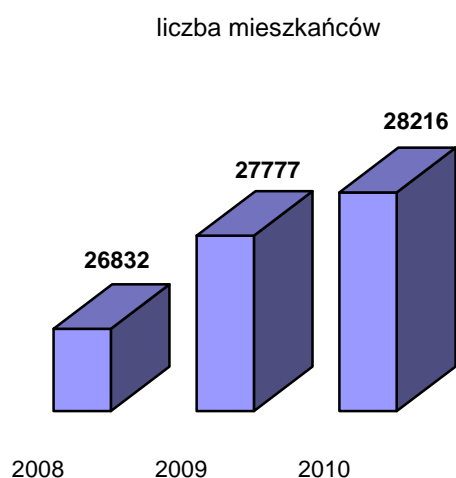

Tabela 2 Przyrost naturalny w gminie Żukowo w latach 2008-2010⁵

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Saldo
2008	393	138	+255
2009	442	145	+297
2010	405	152	+253

2.3. Gospodarka

W ostatnich latach gmina Żukowo przekształciła się z rolniczo-przemysłowej w przemysłową. Dlatego też obserwuje się wzrost liczby przedsiębiorców, osób prowadzących jednoosobowe zakłady pracy, a także rozwój sieci bankowej (patrz

⁴ Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żukowo

⁵ Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żukowo

tabela 3). W gminie stwarza się dobre warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie firmom rodzinnym. Swoją działalność na terenie gminy rozpoczęli zarówno przedstawiciele kapitału krajowego jak i inwestorzy zagraniczni, przede wszystkim z Danii, Szwecji i Finlandii. Przykładem mogą być takie firmy jak: Unilever Polska SA – produkcja lodów, Ashland Polska – produkcja żelkotu, Berendsen Textile Service Sp. z o.o. – pralnia chemiczna na skalę przemysłową czy Tekosom Poland Sp. z o.o. – krawiectwo i szwalnia.

Rozwój gospodarczy ukierunkowany jest na przemysł lekki, nieuciążliwy dla środowiska naturalnego. Dlatego też na terenie gminy Żukowo istnieją małe i średnie przedsiębiorstwa działające w różnych branżach, przede wszystkim usługi, rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, turystyka. Otwartość gminy na inwestycje ma swoje odzwierciedlenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w Strategii Gminy i w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żukowo. Określono w nich główne strefy inwestycyjne tzw. "Żukowski Korytarz Inwestycyjny" w pasie przy drodze krajowej nr 20, w obrębie miejscowości: Chwaszczyno, Tuchom, Miszewko, Miszewo, Małkowo, Żukowo. W opracowaniach tych planuje się rozwinięcie infrastruktury technicznej, która ma być ukierunkowana na obsługę przedsiębiorczości i podnosić poziom atrakcyjności inwestycyjnej tych terenów. Gmina posiada stałą rezerwę uzbrojonych terenów niezagospodarowanych, przeznaczonych pod rozwój przedsiębiorczości i budownictwo mieszkaniowe.

Tabela 3 Działalność gospodarcza prowadzona na terenie gminy Żukowo w latach 2008-2010⁶

Działalność gospodarcza	2008	2009	2010
Ilość podmiotów	2474	2466	2499

Na atrakcyjność inwestycyjną gminy Żukowo ma wpływ dobra komunikacja z Trójmiastem i jego bezpośrednie sąsiedztwo, bliskość międzynarodowego lotniska w Rębiechowie, duża dynamika rozwoju sektora prywatnego oraz rosnący napływ do gminy ludzi i kapitału.

⁶ Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żukowo

2.4. Bezrobocie

Bezrobocie to zjawisko polegające na tym, iż pewna liczba osób zdolnych do pracy oraz gotowych do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Najogólniej mówiąc, bezrobocie oznacza brak równowagi między podażą a popytem na rynku pracy. Wielkość bezrobocia zależy od aktywności zawodowej i liczby ludności w wieku produkcyjnym oraz od liczby pracujących, w tym zwłaszcza zatrudnionych. Bezrobocie obniża standard życiowy bezrobotnych oraz przynosi negatywne skutki pozaekonomiczne. Bezrobocie jest problemem nie tylko indywidualnego bezrobotnego i jego rodziny, ale poważnym problemem społecznym i ekonomicznym.

W przypadku gminy Żukowo z roku na rok niestety obserwuje się zjawisko zwiększania stopy bezrobocia. Na koniec grudnia 2008 r. odnotowano ogółem zarejestrowanych 419, w tym kobiet 259. Natomiast na koniec grudnia 2009 r. nastąpił radykalny wzrost stopy bezrobocia ogółem zarejestrowanych 710, w tym kobiet 366 (wzrost o 69% w stosunku do grudnia roku poprzedniego). W grudniu 2010 r. w stosunku do grudnia 2009 r. obserwuje się dalszy wzrost bezrobocia o 26%, które wyniosło 897 osób zarejestrowanych, w tym 446 kobiet. Największą grupę osób stanowią bezrobotni w wieku od 25-34 lat oraz osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Stopa bezrobocia na koniec listopada 2010 roku kształtuje się następująco:

- w Polsce 11,7 %
- w województwie pomorskim 11,8 %
- w powiecie kartuskim 10,6 %
- w gminie Żukowo 5,01 %

Powyższe dane uzyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Kartuzach.

2.5. Kultura i Turystyka

Włodarze gminy Żukowo podejmują mnóstwo działań kulturalnych, które również znakomicie promują gminę. Urząd Gminy jest inspiratorem wielu imprez, zachęca do współpracy i wspiera organizacje kulturalne działające na terenie gminy, takie jak zespoły "Bazuny" i "Stolem" czy chór "Harmonia". Na terenie gminy prężnie działają również zespoły rockowe oraz grupa teatralna "Czeremuchy" przy Małej

Scenie w Żukowie. Poza tym funkcjonują liczne zespoły przy szkołach np. "Perełki" przy Zespole Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Leźnie. Młodzi artyści mają szansę zaistnieć podczas gminnych obchodów Święta 3-go Maja, które obok Dnia Niepodległości wprowadzono do kalendarza imprez gminnych. Organizowane są także inne liczne imprezy kulturalne i sportowe, które odbywają się przez cały rok na terenie gminy tj. festyny rodzinne, turnieje, mecze oraz wielkie imprezy, takie jak Noc Świętojańska, Turniej Kół Gospodyń Wiejskich, które dostarczają dobrej zabawy.

Podstawowe hasło promocyjne gminy brzmi: "Gmina Żukòwò- Kòlibką kaszëbszczégò wësziwù" (tłum. z języka kaszubskiego: Gmina Żukowo - Kolebką Haftu Kaszubskiego). Na nim opiera się strategia promocji i kultury gminy, w którą wpisują się takie działania jak: prowadzenie kół haftu kaszubskiego, publikacje tematyczne, prace zmierzające do aktywnej działalności Muzeum Haftu, czy wreszcie organizacja Wojewódzkiej Wystawy Pokonkursowej Haftu Kaszubskiego. W związku ze wzrostem zainteresowania haftem kaszubskim na terenie gminy działają cztery koła haftu szkoły żukowskiej zapoczątkowanej w XIII wieku przez norbertanki. O kunszcie norbertanek świadczy zbiór szat liturgicznych z XVII i XVIII wieku, udostępniony do oglądania w Muzeum Parafialnym przy kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Żukowie. Cechą charakterystyczną żukowskich haftów jest przewaga koloru niebieskiego. Haft żukowski powstaje z siedmiu kolorów: trzech odcieni niebieskiego, czerwonego, zielonego, żółtego i czarnego; wyjątkowo stosuje się cieniowanie czerwieni w motywach róży.

Na terenie gminy Żukowo można przyjemnie i aktywnie wypocząć np. w gospodarstwach agroturystycznych. Lasy z wyznaczonymi szlakami turystycznymi, piękne kaszubskie krajobrazy wprost zachęcają do spacerów. Pod względem przyrodniczym najbardziej interesujący jest 6-cio kilometrowy odcinek rzeki Raduni w południowej części gminy znajdujący się między miejscowościami Babi Dół i Rutki zwany Jarem Raduni. Od ponad 30 lat objęty jest on ochroną jako rezerwat krajobrazowo-florystyczny. Miłośnikom aktywnego wypoczynku warto polecić wędrowniki i spływy kajakowe Jarem Raduni. Ponadto w okolicach Żukowa oznaczono ponad 40 pomników przyrody głównie drzew i głazów narzutowych m. in. w dawnym parku dworskim w Leźnie i w Pępowie, Młyn „Dolina” z parkiem, stare lipy przy kościele poklasztornym. Niezaprzeczalne walory gminy to również urokliwe jeziora oraz zaciszne miejsca nad rzekami, które są wielką atrakcją dla wędkarzy. Turyści

mogą obcować z przyrodą o każdej porze roku w czystych lasach, w których przeważają drzewa liściaste.

Stale rozbudowywana baza turystyczna oferuje miejsca w ośrodku wczasowym, zajazdach i kwaterach prywatnych, a wybornych kaszubskich przysmaków można spróbować w licznych restauracjach i barach.

Do najważniejszych zabytków na terenie gminy Żukowo należą: kościół ponorbertański z 1212-1214 roku z wieloma cennymi dziełami sztuki, kościół p.w. Jana Chrzciciela z 1604 roku, kaplica cmentarna z 1754 roku. Warto zobaczyć także działający nieprzerwanie od XIII wieku do stycznia 2009 r. młyn w Żukowie, wykorzystywany do dziś most kolejowy konstrukcji żelaznej na linii Gdynia - Kościerzyna oraz elektrownię wodną w Rutkach wybudowaną w latach 1910-1911.

Przez gminę Żukowo przebiega kilka szlaków pieszych i rowerowych. Do najważniejszych należą:

- Szlak Źródła Marii (czarny)
- Szlak kartuski (niebieski)
- Szlak Wzgórz Szymbarskich (czarny)
- Błękitny szlak rowerowy
- Szlak "im. Daniela Chodowieckiego".

Ziemia żukowska jest licznie odwiedzana przez turystów z Trójmiasta, Polski, a także innych krajów. Interesują się oni historią Żukowa, jej zabytkami, sztuką hafciarską, a także zachodzącymi przemianami kulturowymi.

2.6. Edukacja i opieka nad dzieckiem

Na terenie gminy Żukowo funkcjonuje siedem niepublicznych przedszkoli oraz dziesięć punktów przedszkolnych działających w miejscowościach: Żukowo, Chwaszczyno, Banino, Niestępowo, Pępowo, Skrzyszewo, Przyjaźń, Glinicz. Edukacja kl. „0” odbywa się w 13 szkołach podstawowych oraz trzech przedszkolach. Wychowanie przedszkolne w gminie Żukowo przedstawia tabela 4.

Edukacja na poziomie podstawowym i gimnazjalnym odbywa się w 13 szkołach podstawowych i czterech gimnazjach. Liczbę dzieci i młodzieży uczęszczającej do poszczególnych szkół na terenie gminy Żukowo przedstawiono w tabeli 5. Natomiast tabela 6 ukazuje kadrę pedagogiczną zatrudnioną w poszczególnych placówkach oświatowych na terenie gminy Żukowo.

Tabela 4 Wychowanie przedszkolne w gminie Żukowo w latach 2008-2010 (stan na dzień 31 grudnia)⁷

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	339	477	421
Liczba dzieci uczęszczających do kl. „0”	382	490	496

Na terenie placówek oświatowych poza programowymi zajęciami prowadzone są również zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze oraz różnego rodzaju koła zainteresowań. W zajęciach organizowanych poza planem lekcyjnym biorą udział uczniowie miejscowi i dojeżdżający. Udział w zajęciach pozalekcyjnych uczniów dojeżdżających jest możliwy ze względu na zorganizowanie dodatkowych kursów autobusu szkolnego.

Tabela 5 Liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, których organem prowadzącym i dotującym jest gmina Żukowo w latach 2008-2010 (stan na 31 grudnia)⁸

Placówki Oświatowe	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Szkoła Podstawowa w Baninie	281	308	340
Szkoła Podstawowa w Borkowie	113	98	111
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Chwaszczynie	401	388	399
Szkoła Podstawowa w Glinczu	36	34	35
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Leźnie	208	210	221
Szkoła Podstawowa w Miszewie	61	58	69
Szkoła Podstawowa w Niestępowie	138	140	139
Szkoła Podstawowa w Pępowie	202	207	210
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Przyjaźni	318	307	313
Szkoła Podstawowa w Skrzeszewie	132	128	121
Szkoła Podstawowa w Tuchomiu	29	35	34
Szkoła Podstawowa w Żukowie	681	662	666
Parafialna Szkoła Podstawowa w Żukowie	77	67	73
Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Żukowie	772	783	768
Razem	3449	3425	3499

⁷ Źródło: SIO Referat Społeczny Urzędu Gminy Żukowo

⁸ Źródło: SIO Referat Społeczny Urzędu Gminy Żukowo

Tabela 6 Kadry pedagogiczne placówek oświatowych w latach 2008-2010 w przeliczeniu na pełne etaty (stan na dzień 31 grudnia)⁹

Placówki Oświatowe	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Szkoła Podstawowa w Baninie	32	37	34
Szkoła Podstawowa w Borkowie	13	13	15
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Chwaszczynie	49	48	51
Szkoła Podstawowa w Glinczu	9	11	9
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Leźnie	33	38	39
Szkoła Podstawowa w Miszewie	10	10	12
Szkoła Podstawowa w Niestępowie	18	19	20
Szkoła Podstawowa w Pępowie	23	23	25
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Przyjaźni	38	39	39
Szkoła Podstawowa w Skrzeszewie	20	17	19
Szkoła Podstawowa w Tuchomiu	6	7	8
Szkoła Podstawowa w Żukowie	57	60	60
Parafialna Szkoła Podstawowa w Żukowie	24	19	21
Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Żukowie	71	76	77
Razem	403	417	429

W gminnych placówkach oświatowych realizowane jest również kształcenie specjalne oraz indywidualne w stosunku do uczniów, którzy posiadają do tego wskazania wydane przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Kartuzach (patrz tabela 7). Uczniowie posiadający orzeczenia o niepełnosprawności w stosunku do ogólnej liczby dzieci stanowią ok. 2 % dzieci. W tabeli 8 przedstawiono liczbę dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do szkół, na terenie gminy Żukowo.

Tabela 7 Wydane orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla niepełnosprawnych uczniów w latach 2008-2010¹⁰

Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	82	90	103
Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia indywidualnego	6	3	7

⁹ Źródło: SIO Referat Społeczny Urzędu Gminy Żukowo

¹⁰ Źródło: PPP w Kartuzach

Tabela 8 Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do szkół, których organem prowadzącym i dotującym jest gmina Żukowo w latach 2008-2010 (stan na 31 grudzień)¹¹

Placówki Oświatowe	2008 r.	2009 r.	2010 r.
Szkoła Podstawowa w Baninie	11	9	12
Szkoła Podstawowa w Borkowie	4	2	6
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Chwaszczynie	6	8	7
Szkoła Podstawowa w Głinczu	1	0	1
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Leźnie	6	9	12
Szkoła Podstawowa w Miszewie	1	1	2
Szkoła Podstawowa w Niestępowie	5	5	5
Szkoła Podstawowa w Pępowie	2	3	6
Zespół Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Przyjaźni	7	7	4
Szkoła Podstawowa w Skrzeszewie	6	6	4
Szkoła Podstawowa w Tuchomiu	0	0	0
Szkoła Podstawowa w Żukowie	11	13	18
Parafialna Szkoła Podstawowa w Żukowie	8	5	5
Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Żukowie	18	23	18
Razem	86	91	100

2.7. Opieka zdrowotna

Jednym z podmiotów wykonujących usługi zdrowotne dla mieszkańców gminy Żukowo jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Żukowo. Strukturę organizacyjną i zatrudnienie personelu medycznego w SPZOZ Żukowo przedstawia tabela 9. Problemy zdrowotne mieszkańców gminy nie różnią się szczególnie od problemów innych mieszkańców województwa pomorskiego. Obserwowane są choroby o ostrym przebiegu, wśród nich dominują choroby infekcyjne, zwłaszcza dróg oddechowych, urazy i inne choroby. Wśród chorób przewlekłych i nawracających często występują:

- choroby układu krążenia
- choroby układu oddechowego, w tym alergiczne
- cukrzyca
- choroby narządu wzroku
- choroby skóry
- choroby układu ruchu, w tym schorzenia kręgosłupa i choroby reumatyczne.

¹¹ Źródło: SIO Referat Społeczny Urzędu Gminy Żukowo

Do innych problemów zdrowotnych należą choroby nowotworowe:

- u kobiet szczególnie nowotwory sutka, jelita grubego i narządu rodnego
- u mężczyzn płuc, jelita grubego, żołądka.

Na terenie gminy Żukowo często występują choroby tarczycy.

Tabela 9 Struktura organizacyjna i zatrudnienie personelu medycznego w SPZOZ Żukowo (stan na dzień 31 grudnia 2010 r.)¹²

Grupa zawodowa	Przychodnia Rejonowa w Żukowie	Ośrodek Zdrowia w Baninie	Ośrodek Zdrowia w Chwaszczynie
Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej	11	3	2
Pielęgniarki/położne	10	4	1
Pielęgniarki szkolne	5	1	1
Rehabilitanci (mgr, technik)	4		
Lekarze udzielający porad specjalistycznych	26		1
Lekarze psychiatrzy	4		
Psychologowie	3		
Lekarze wykonujący badania diagnostyczne (USG)	9		
Lekarze nocnej i świątecznej opieki lekarskiej	12		
Pielęgniarki nocnej i świątecznej opieki lekarskiej	7		
Sanitariusze/ratownicy	4		
Dietetyk	1		
Rejestratorki medyczne	4	1	1

Ze specyfiką położenia i charakterem gminy wiążą się wypadki komunikacyjne i ich skutki zdrowotne oraz choroby związane z rolnictwem: jak urazy, choroby odzwierzęce. Obserwuje się zjawisko „starzenia społeczeństwa”, czyli proporcjonalnego zwiększania się liczebności grupy osób w wieku podeszłym. Wzrasta też liczba osób z nadwagą i otyłością oraz ich skutkami.

¹² Źródło: opracowanie Joanna Komorowska SPZOZ Żukowo

Małe dzieci objęte są opieką profilaktyczną przez: położną środowiskowo-rodzinną i lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Opieka profilaktyczna w okresie noworodkowym sprawowana jest w formie wizyt patronażowych oraz porad ambulatoryjnych. W okresie niemowlęcym dzieci objęte są opieką w formie kolejnych wizyt u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w tym w związku z realizacją kalendarza szczepień. Odwiedziny w domu wykonują pielęgniarki środowiskowo-rodzinne. Część pacjentów podlega w tym zakresie opiece ZOZ-u, a część Grupowej Praktyki Pielęgniarek Środowiskowo-Rodzinnych (podmiot niepubliczny – poza ZOZ). Wykonawstwo szczepień jest wysokie i kontrolowane przez SANEPID. Dzieci w gminie Żukowo objęte były w latach 2008 i 2009 dodatkowym programem profilaktycznym dotyczącym wczesnego wykrywania nieprawidłowości stawów biodrowych, dofinansowanym przez gminę Żukowo.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą szkolną sprawowana jest przez pielęgniarki szkolne zatrudnione przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żukowie. Współpracują one z lekarzem sprawującym opiekę nad uczniem, innymi pielęgniarkami, rodzicami, dyrekcją i nauczycielami. Pielęgniarki szkolne powinny sprawować opiekę profilaktyczną w znajdującym się na terenie szkoły gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedmedycznej. Niestety takie gabinety znajdują się tylko w 3 szkołach na terenie gminy Żukowo tj. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żukowie, Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Żukowie i Gimnazjum nr 2 w Żukowie (inf. uzyskana od pedagoga szkolnego). W pozostałych szkołach pielęgniarki korzystają z pomieszczeń administracyjnych lub edukacyjnych do wykonywania swoich niezbędnych zadań. Zapewnienie pomieszczeń dla wykonywania świadczeń zdrowotnych leży w gestii szkoły.

W roku 2010 wykonano w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Żukowie następującą ilość najważniejszych świadczeń medycznych:

- patronaże lekarzy: 275
- badania bilansowe lekarskie: 1933
- świadczenia profilaktyczne pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej: 3756
- badania bilansowe pielęgniarek szkolnych: 1766
- badania przesiewowe (pielęgniarki szkolne): 1184
- zabiegi profilaktyki fluorkowej: 20515
- porady lekarskie w podstawowej opiece zdrowotnej: 100480

- porady specjalistyczne: 24711
- porady rehabilitacyjne: 1123
- porady psychiatryczne: 3481

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żukowie prowadzi poradnię zdrowia psychicznego dla dorosłych (2 lekarzy specjalistów oraz mgr psycholog) oraz dla dzieci i młodzieży (lekarz psychiatra oraz psycholog). Poradnie te przyjmują pacjentów bez skierowania. Obserwuje się rosnącą ilość porad udzielanych w tych poradniach. Wynika to ze wzrostu zachorowań i problemów, większej akceptacji społecznej opieki psychiatrycznej, większej świadomości w zakresie zdrowia psychicznego, a także warunków kontraktu z płatnikiem świadczeń tj. Narodowym Funduszem Zdrowia. Okres oczekiwania na poradę jest umiarkowany, dostępność jest dobra.

Mieszkańcy Gminy Żukowo mają również dostęp do usług medycznych świadczonych przez lekarzy prowadzących prywatne praktyki lekarskie.

Na terenie gminy Żukowo funkcjonuje 7 aptek, w których możliwy jest zakup środków farmaceutycznych (5 aptek świadczy swe usługi w Żukowie, 1 w Baninie i 1 w Chwaszczynie). Od stycznia 2011 wprowadzone zostają dyżury nocne według grafiku ustalanego kwartalnie przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach.

Innym podmiotem świadczącym usługi zdrowotne na rzecz mieszkańców miasta i gminy Żukowo jest NZOZ Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia współpracujący z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie prowadzenia pacjentów z problemem alkoholowym. Ośrodek aktywnie uczestniczy i wspiera działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rzecz pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez członka rodziny a także działań profilaktycznych na rzecz środowiska lokalnego, udzielając pomocy i konsultacji w działaniach szerzących zdrowy styl życia. Ośrodek zatrudnia specjalistę terapii uzależnienia, instruktora terapii uzależnienia, psychologa, dwóch pedagogów oraz lekarza psychiatrę. W Ośrodku udzielono następujących porad i konsultacji w zakresie:

- dostarczania informacji o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych;
- dostarczania informacji o współuzależnieniu i możliwościach leczenia w grupie terapeutycznej;

- informowania o leczeniu i zobowiązaniu do leczenia przez GKRPA oraz udzielano pomocy w pisaniu podań o leczenie przymusowe;
- motywowania osób uzależnionych i współuzależnionych do leczenia;
- udzielania informacji o leczeniu dla rodziców dzieci nadużywających alkoholu i narkotyków;
- informowania o działalności grup samopomocowych AA i AI.-Anon na terenie Żukowa.

Dodatkowo w ramach świadczeń zdrowotnych i pomocy psychologicznej dla młodzieży wykonano 208 godzin sesji psychoterapii indywidualnych i zajęć warsztatowych prowadzonych w szkołach na terenie Gminy Żukowo, z których skorzystało 173 młodych pacjentów. W roku 2010 realizowano dwa programy „Trzeźwo żyję”, z którego skorzystało 105 pacjentów udzielono 452 godziny świadczeń zdrowotnych i „Wyjść z pułapki”, z którego skorzystało 108 pacjentów i udzielona 508 godzin świadczeń zdrowotnych.

Z każdym rokiem pracy Ośrodka obserwowany jest wzrost liczby pacjentów korzystających z tego typu świadczeń, jak również liczby osób, które zmieniły swoje życie i wspierają rozwijający się ruch AA na terenie Żukowa. Wzrasta również liczba pacjentów z syndromem Dzieci Dorosłych Alkoholików i doświadczających przemocy. Dlatego też działanie Ośrodka skierowane jest na rzecz pomocy rodzinie i pomocy w wychodzeniu z kryzysów. W tym celu zwiększono dostępność Ośrodka, który jest czynny przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach przed- i popołudniowych. Pacjenci przyjmowani są bez oczekiwania na wizytę. W soboty i niedziele odbywają się zajęcia maratonowe i treningowe wzmacniające proces leczenia i rehabilitacji pacjentów wychodzących z uzależnienia i współuzależnienia.

2.8. *Bezpieczeństwo*

Gmina Żukowo obsługiwana jest przez Komisariat Policji, w którym zatrudnionych jest 34 policjantów, w tym 5-ciu dzielnicowych. Do zadań realizowanych przez Policję na terenie gminy należą:

- ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra;
- ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, w środkach komunikacji publicznej i w ruchu drogowym;

- inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi i społecznymi,
- kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.

W tabeli 10 przedstawiono strukturę przestępstw, które miały miejsce na terenie gminy Żukowo w latach 2008-2010.

Ponadto Komisariat Policji w Żukowie realizuje szereg programów prewencyjnych m. in. „Razem bezpieczniej”, a także ściśle współpracuje z pomocą społeczną oraz kuratorami sądowymi i społecznymi.

Tabela 10 Liczba i struktura przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Żukowo w latach 2008-2010¹³

Rodzaj popełnionych przestępstw		Przestępstwa stwierdzone			Wskaźnik wykrywalności		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010
Ogółem	ogółem	569	1360	743	68,5	85,1	65,0
	w tym nieletnich	9	26	105			
Przeciwko życiu i zdrowiu	ogółem	12	15	67	87,5	78,55	95,5
	w tym nieletnich	1	2	0			
Drogowe	ogółem	150	156	177	97,3	99,4	97,2
	w tym nieletnich	4	1	3			
kradzież rzeczy	ogółem	111	139	127	23,0	29,3	22,7
kradzież z włamaniem	ogółem	55	118	123	14,0	50,0	15,3
gospodarcze	ogółem	34	175	49	91,4	97,1	94,0

Jedną z dysfunkcji, która wpływa na znaczne pogorszenie sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny jest alkoholizm, który ma również niebagatelny wpływ na rozwój dzieci wychowywanych w tych rodzinach. Dzieci te żyją w atmosferze ciągłego strachu, lęku, napięcia, uczą się destrukcyjnych dla siebie

¹³ Źródło: Komisariat Policji w Żukowie

i otoczenia zachowań. Alkoholizm jest często ukrywany przez członków rodziny dotkniętych tym problemem. Postępowanie dotyczące przymusu leczenia odwykowego prowadzone jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wnioskodawcami są najczęściej: Komisariat Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kurator sądowy, członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu. Postępowanie dotyczące przymusu leczenia odwykowego w latach 2008-2010 pokazuje tabela 11.

Tabela 11 Postępowanie dotyczące przymusu leczenia odwykowego w latach 2008-2010¹⁴

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Ilość wniosków kierowanych do GKRPA o wszczęcie procedury zmierzającej do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	32	24	27
Ilość wniosków skierowanych przez GKRPA do sądu	20	9	6

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi również różnego rodzaju działania w zakresie profilaktyki spożywania alkoholu i otrzymuje na ten cel środki z budżetu gminy (patrz tabela 12). Ponadto pomoc w leczeniu alkoholizmu oferowana jest poprzez:

- Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Żukowie,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żukowie.
- Publiczne Gimnazjum nr 2 w Żukowie - „Szkoła dla rodziców” – spotkania z psychologiem,
- Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania narkomanii,
- Grupa wsparcia AA „Radunia” w Ośrodku Zdrowia w Żukowie dla osób uzależnionych.

Gmina Żukowo powierzyła Caritas Archidiecezji Gdańskiej prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych. Na terenie gminy Żukowo istnieje 13 świetlic – razem 20 grup, które prowadzi 18 pedagogów. W okresie wakacyjnym dzieci z w/w grup korzystają z wypoczynku na koloniach.

¹⁴ Źródło: Urząd Gminy w Żukowie Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela 12 Wydatki z budżetu gminy na programy profilaktyczne w latach 2008-2010 (w zł)¹⁵

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Alkoholowej	379.079,00	443.189,00	422.456,04
w tym na realizację programów profilaktycznych w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych oraz wypoczynkach letni	259.021,00	271.800,00	276.802,00
różnica wydatkowana jest na zakup materiałów szkoleniowych, szkolenia sprzedawców i członków GKRPA, zakup sprzętu, wynagrodzenia, usługi terapeutyczne, opinie biegłych, wywiady środowiskowe, ogłoszenia reklamowe, opłata za telefony	120.058,00	171.389,00	145.654,04

Alkoholizm i inne dysfunkcje są następstwem pojawiających się w rodzinach problemów opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci są zaniedbywane, pozostawiane bez opieki, zdane na siebie, zaczynają sprawiać problemy w szkole, popadają w konflikty z prawem. Konsekwencją niewydolności wychowawczej rodziców w wielu przypadkach jest ograniczenie lub pozbawienie ich praw rodzicielskich i kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych (patrz tabela 13).

Tabela 13 Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych w latach 2008-2010¹⁶

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	17	16	1
Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy	12	12	19
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie gminy	18	18	27
Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych	3	4	4

Z powyższych danych można zaobserwować tendencję wzrostową tworzenia rodzin zastępczych na terenie gminy Żukowo. Głównie kładzie się nacisk na to, aby

¹⁵ Źródło: Urząd Gminy Żukowo Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

¹⁶ Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Kartuszy

dziecko rozwijało się w rodzinie, a nie w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Stworzenie więzów rodzinnych jak najbardziej zbliżonych do więzi dziecka w rodzinie naturalnej, wpływa korzystnie na jego optymalny rozwój.

2.9. System pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, jak również zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości i uprawnienia.

W chwili obecnej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie, poprzez realizację wyznaczonych zadań, spełnia funkcję koordynatora działań skierowanych do grupy osób potrzebujących różnego rodzaju wsparcia. Zasadniczą strategią walki z problemami społecznymi jest stymulowanie mechanizmów korekcyjnych, których zadaniem jest przywrócenie stanu równowagi i integracji społeczeństwa.

W każdym społeczeństwie obok ludzi, którzy są w stanie zaspokoić wszystkie swoje potrzeby, istnieją też ludzie, których nie stać na zaspokojenie nawet najbardziej elementarnych potrzeb. Ubóstwo jest zatem czymś realnym – przybiera różne oblicza – może chodzić o niskie dochody, złe odżywianie, niski standard mieszkania, brak miejsca zamieszkania, brak opieki zdrowotnej.

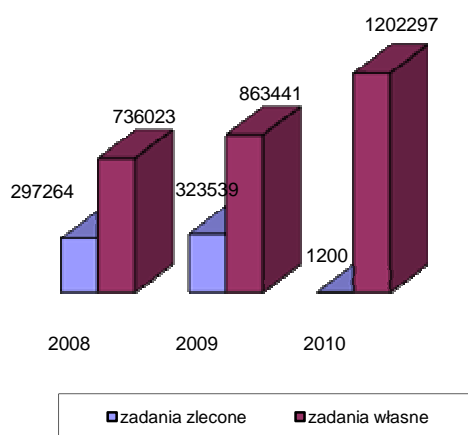
Ubóstwo to zjawisko złożone, posiadające zarówno aspekty ilościowe (np. wskaźnik dochodu uzyskiwanego przez gospodarstwa domowe) jak i jakościowe (np. inne wskaźniki sytuacji materialnej – posiadanie rozmaitych dóbr, dostępność do takich społecznie istotnych wartości jak: wykształcenie, opieka medyczna, możliwość korzystania z różnych form wypoczynku). Ustalanie linii ubóstwa, a więc osób, które z tego powodu kwalifikują się do uzyskania pomocy z systemu pomocy społecznej, opiera się w zasadzie na oszacowaniu bieżących dochodów danego gospodarstwa czy osoby. Dlatego należy pamiętać, iż używając terminu ubóstwa, jesteśmy w stanie wskazać nie tyle gospodarstwa domowe, czy osoby żyjące w sferze ubóstwa, ale żyjące w tzw. strefie niskich dochodów. Ubóstwo jest z reguły dopiero efektem długotrwałego utrzymywania się w strefie niskich dochodów.

Ustawa o pomocy społecznej definiuje ubóstwo na podstawie mieszczania się dochodu rodziny lub osoby w tzw. minimum socjalnym. Gminny Ośrodek Pomocy

Społecznej jest zobowiązany do pomocy tym osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej wyznaczonej na podstawie minimum socjalnego.

Wydatki na pomoc społeczną w gminie Żukowo oraz liczbę rodzin i osób objętych pomocą na przełomie lat 2008-2010 przedstawia wykres 2 i 3.

Wykres 2 Budżet na zadania pomocy społecznej z podziałem na zadania własne i zlecone gminom w latach 2008-2010 (w zł)¹⁷

W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009 r. nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. nr 92 poz. 753 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym zaliczono między innymi przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, które wcześniej były zadaniem zleconym. W dalszym ciągu jednak wydatki poniesione na ten cel są finansowane w całości z budżetu państwa.

¹⁷ Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzone przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

Wykres 3 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z wyszczególnieniem zadań własnych i zleconych w latach 2008-2010¹⁸

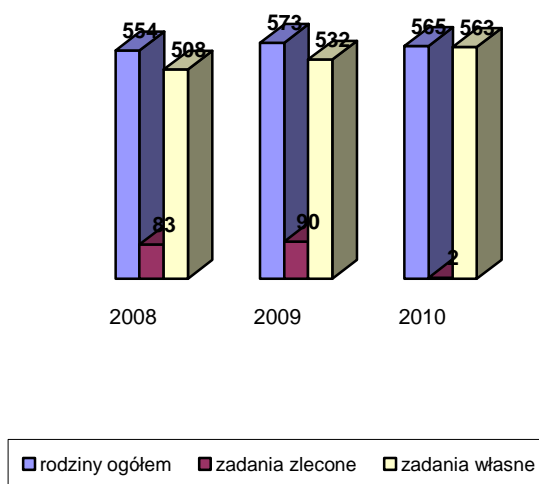

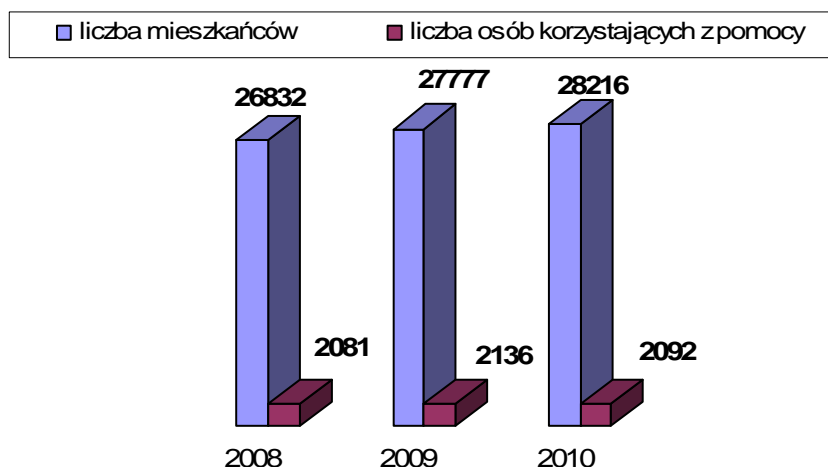
Tabela 14 Liczba świadczeń oraz liczba osób, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej w latach 2008-2010¹⁹

Rodzaj świadczenia	2008		2009		2010	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
I Zadania zlecone						
1. zasiłek stały	84	906	91	911	97	945
2. zasiłki z tyt. klęski żywiołowej	-	-	-	-	-	-
II Zadania własne						
1. Zasiłki okresowe	63	260	73	284	69	238
2. Schronienie	8	1573	7	1017	10	1652
3. Posiłki	686	87932	654	82480	612	78809
4. Usługi opiekuńcze	29	22293	32	22635	31	20223
5. Zasiłki z tytułu zdarzenia losowego	2	2	2	2	3	X
6. Sprawienie pogrzebu	3	3	-	-	-	-
7. Zasiłki celowe i w naturze	311	X	323	X	317	X
8. Praca socjalna	X	46 rodzin	X	52 rodziny	X	83 rodziny

¹⁸ Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzone przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

¹⁹ Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzone przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

Wykres 4 Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu ludności gminy w latach 2008-2010²⁰

W 2010 roku w gminie Żukowo nastąpił spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej (patrz wykres 4). Ma to odzwierciedlenie w wysokości nakładów na świadczenia finansowe wypłacane z pomocy społecznej – głównie zasiłki okresowe, zasiłki celowe oraz dodatki mieszkaniowe, które spadły przede wszystkim z powodu mniejszej ilości rodzin kwalifikujących się do tych form pomocy.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w roku 2010 stanowiły 7,41 % ogółu mieszkańców gminy, podczas gdy trzy lata wcześniej wskaźnik ten kształtował się na poziomie 8,8 %.

Głównym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Żukowo, poza ubóstwem, co jest oczywistym w sytuacji korzystania ze wsparcia uwarunkowanego kryterium dochodowym, jest bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba. Dane te mają odzwierciedlenie w ilości wypłacanych świadczeń w formie zasiłków okresowych czy celowych, bowiem bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba jest jednym z powodów przyznawania tych świadczeń.

Na uwagę zasługuje fakt, że prawie na tym samym poziomie utrzymuje się liczba rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Występują także na niezmiennym poziomie rodziny, w których panuje alkoholizm, a także przemoc w rodzinie, pojawiło się również zjawisko narkomanii. Szczegółowe powody przyznawania pomocy w gminie Żukowo w latach 2008-2010 przedstawia tabela 15.

²⁰ Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzane przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

Tabela 15 Powody przyznawania pomocy w gminie Żukowo w latach 2008-2010²¹

Powód trudnej sytuacji życiowej	2008		2009		2010	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	398	1671	424	1680	381	1593
Sieroctwo	1	5	1	5	1	5
Bezdomność	7	8	7	7	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	107	21	151	22	167
- w tym wielodzietność	13	91	20	142	21	158
Bezrobocie	133	537	126	506	138	565
Niepełnosprawność	208	641	200	612	204	610
Długotrwała choroba	111	318	103	274	93	259
Bezradność w spr. opiekuńczo - wych., z tego rodziny:	210	963	192	935	135	711
- niepełne	92	326	81	291	62	221
- wielodzietne	108	702	94	682	78	525
Przemoc w rodzinie	6	28	7	29	5	27
Alkoholizm	18	64	14	57	14	54
Narkomania	1	1	-	-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	15	4	4	7	7
Zdarzenie losowe	5	6	2	4	3	14

W strukturze rodzin dominują rodziny jednoosobowe emerytów i rencistów oraz rodziny wielodzietne i rodziny niepełne (patrz tabela 16).

²¹ Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzone przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

Tabela 16 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie Żukowo w latach 2008-2010²²

Wyszczególnienie	2008		2009		2010	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	554	2081	573	2136	563	2092
Rodziny 1-osobowe	133	133	137	137	137	137
Rodziny 2-osobowe	67	134	72	144	65	130
Rodziny 3-osobowe	58	174	69	207	72	216
Rodziny 4-osobowe	75	300	79	316	78	312
Rodziny 5 osobowe	93	465	82	410	87	435
Rodziny 6-osobowe i większe	128	875	134	922	124	862
w tym rodziny z dziećmi ogółem	420	2038	436	1999	433	1955
z 1 dzieckiem	110	299	107	198	128	384
z 2 dzieci	82	483	105	430	110	440
z 3 dzieci	120	554	130	689	112	561
z 4 dzieci	55	308	50	342	40	240
z 5 dzieci	26	180	26	190	23	161
z 6 dzieci	15	110	18	150	14	112
z 7 dzieci i więcej	12	104	1	9	6	57
Rodziny niepełne	92	325	81	291	76	253
z 1 dzieckiem	30	60	26	52	28	56
z 2 dzieci	27	85	26	78	21	63
z 3 dzieci	16	66	14	63	14	56
z 4 dzieci i więcej	19	114	15	98	13	78
Rodziny emerytów i rencistów	46	89	57	91	54	85
1-osobowe	21	21	33	33	32	32
2-osobowe	13	26	16	32	14	28
3-osobowe	6	18	6	18	7	21
4-osobowe i większe	6	24	2	8	1	4

2.10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Na terenie gminy Żukowo istnieją 54 organizacje pozarządowe. Działają one głównie na polu kultury, turystyki, upowszechniania kultury fizycznej. Brakuje organizacji społecznych działających w obszarach pomocy społecznej i szeroko rozumianej integracji.

Gmina Żukowo nie posiada wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Programy uchwalane są przez Radę Gminy na

²² Źródło: Sprawozdania MP i PS sporządzone przez GOPS w Żukowie w latach 2008-2010

okres każdego roku kalendarzowego. W roku 2010 współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi została zaplanowana w ramach realizacji zadań publicznych z zakresu między innymi:

- udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym;
- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych;
- upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży;
- organizacja imprez masowych;
- kultywowanie poprzez zespoły muzyczne tradycji regionalnych;
- prowadzenie punktów przedszkolnych;
- kultywowanie tradycji i dorobku kaszubskiego.

Poniższy wykaz organizacji pozarządowych prowadzących swą działalność na terenie gminy Żukowo ustalono na podstawie danych uzyskanych z Referatu Społecznego i strony internetowej - baza danych organizacji pozarządowych i instytucji <http://bazy.ngo.pl>. Urząd Gminy nie prowadzi rejestru wszystkich organizacji działających na terenie gminy, posiada dane tylko tych organizacji, które występują o dotację na realizację swoich zadań statutowych.

- Fundacja Skansenu Pszczelarskiego
- Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Niepełnosprawnym Wychowankom Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
- Fundacja Morena
- Gminny Klub Sportowy „Żukowo”
- Stowarzyszenie „Siła Kaszub”
- Stowarzyszenie Zwyczajne Mieszkańców Osiedla Park w Małkowie
- Fundacja Polska Farma Ekologiczna „Ekofarma”
- Pomorska Fundacja „Słonecznik”
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Żukowskiej
- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Żukowie
- Gminna Szkołka Piłkarska „Barsa”
- Stowarzyszenie „Samorządne Żukowo”
- Zrzeszenie Rodu Gołuniów
- Fundacja „Przyjęcie Daru Życia”
- Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny” im. A. Tomaczewskiego

- Stowarzyszenie Przyjaciół Pępowa
- Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Żukowie
- Krajowe Stowarzyszenie Gier Karcianych w „Baškę” i „Skata Sportowego”
- Klub Sportowy „Miho” w Pępowie
- Uczniowski Klub Sportowy „Heweliusz”
- Gminny Klub Koszykówki
- Uczniowski Klub Sportowy „Bryza” w Żukowie
- Kaszubski Klub Kultury Fizycznej w Żukowie
- Szkolny Klub Sportowy „Pępowo”
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Żukowie
- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Przystań Boża”
- Oratio – Stowarzyszenie na Rzecz Rodzin z Dziećmi z Wyzwaniami Rozwojowymi
- Kaszubskie Stowarzyszenie Racjonalnego Rozwoju „Vis Witalis”
- Stowarzyszenie Edukacja plus Integracja
- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Baninie
- Uczniowski Klub Sportowy „Bambino”
- Stowarzyszenie „Samorządna Gmina Żukowo”
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niestępowo
- Uczniowski Klub Sportowy „Radunia”
- Klub Sportowy „Sulmin”
- Uczniowski Klub Sportowy „Skrzeszewo”
- Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej im. Ppor.Klemensa Wickiego w Pępowie
- Klub Sportowy „Żukowo”
- Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego w Leźnie
- Stowarzyszenie Zespołu Tanecznego „Perełki”
- Klub Sportowy „Storting” Leźno
- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie oddział w Chwaszczynie
- Klub Sportowy Gokken Chwaszczyno
- Stowarzyszenie „Samorządność”

- Fundacja „Zaczarowany Ogród”
- Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „Chwaszczyno”
- Uczniowski Klub Sportowy „Vigo”
- Klub Sportowy „Amigo Przyjaźń”
- Klub Sportowy Chwaszczyno
- Oddział Gdański Polskiego Związku Chórów i Orkiestr
- Caritas Archidiecezji Gdańskiej
- SKF Klub Wodny „Żabi Kruk”
- Polski Związek Wędkarski o/Gdańsk
- Polski Związek Niewidomych o/Pomorski

3. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ŻUKOWO

3.1. Analiza wyników badań ankietowych

Analiza wyników badań dotyczy problemów społecznych występujących na terenie gminy Żukowo przeprowadzonych w ramach budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

3.1.1. Metodologia i opis realizacji badania

Partycypacja społeczna przy opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych opiera się na założeniu, iż dokument dotyczący tak ważnej dla gminy i jej mieszkańców tematyki nie może powstać jedynie w oparciu o dokumenty i przemyślenia urzędników lub zewnętrznych ekspertów.

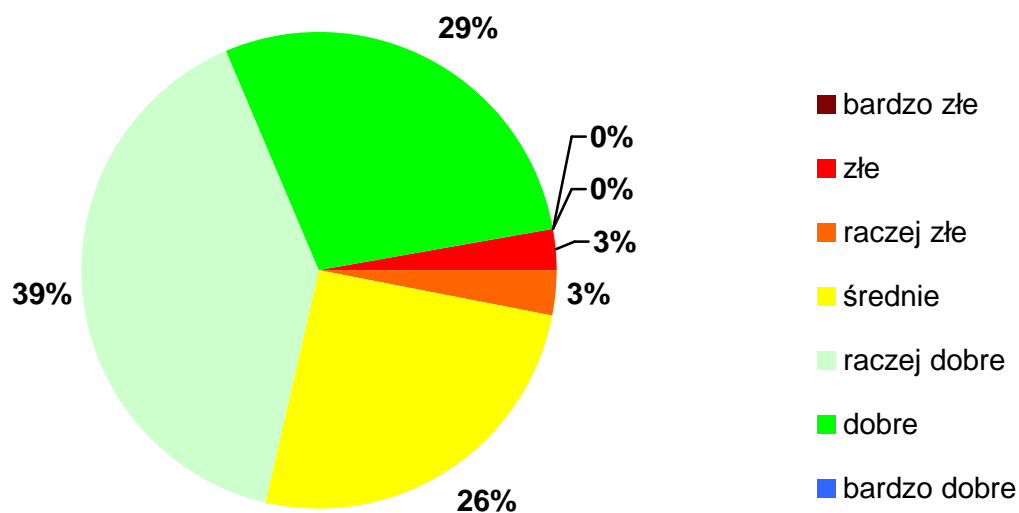
Mając na względzie partycypacyjny charakter budowanej strategii badaniem objęto osoby reprezentujące różne obszary życia społecznego gminy Żukowo, były to w większości osoby pełniące różnorakie funkcje społeczne, w obszarze pomocy społecznej, edukacji, bezpieczeństwa publicznego, kultury, zdrowia, sportu, przedstawiciele władz samorządowych i organizacji pozarządowych oraz mieszkańców.

Zastosowanym narzędziem był kwestionariusz ankiety o wysokim stopniu standaryzacji do samodzielnego wypełnienia zawierający 26 pytań. Rozesłano 50 ankiet, uzyskując procent zwrotu, na poziomie 70% - 35 wypełnionych ankiet, co może świadczyć o zainteresowaniu środowiska lokalnego i zaangażowaniu w działania prowadzone na terenie gminy.

Wartością dodaną przeprowadzonych badań jest możliwość skonfrontowania wiedzy o sytuacji gminy w zakresie szeroko rozumianej problematyki społecznej przez różne środowiska społeczne, co w konsekwencji może doprowadzić do skuteczniejszego rozwiązywania powstających na terenie gminy problemów.

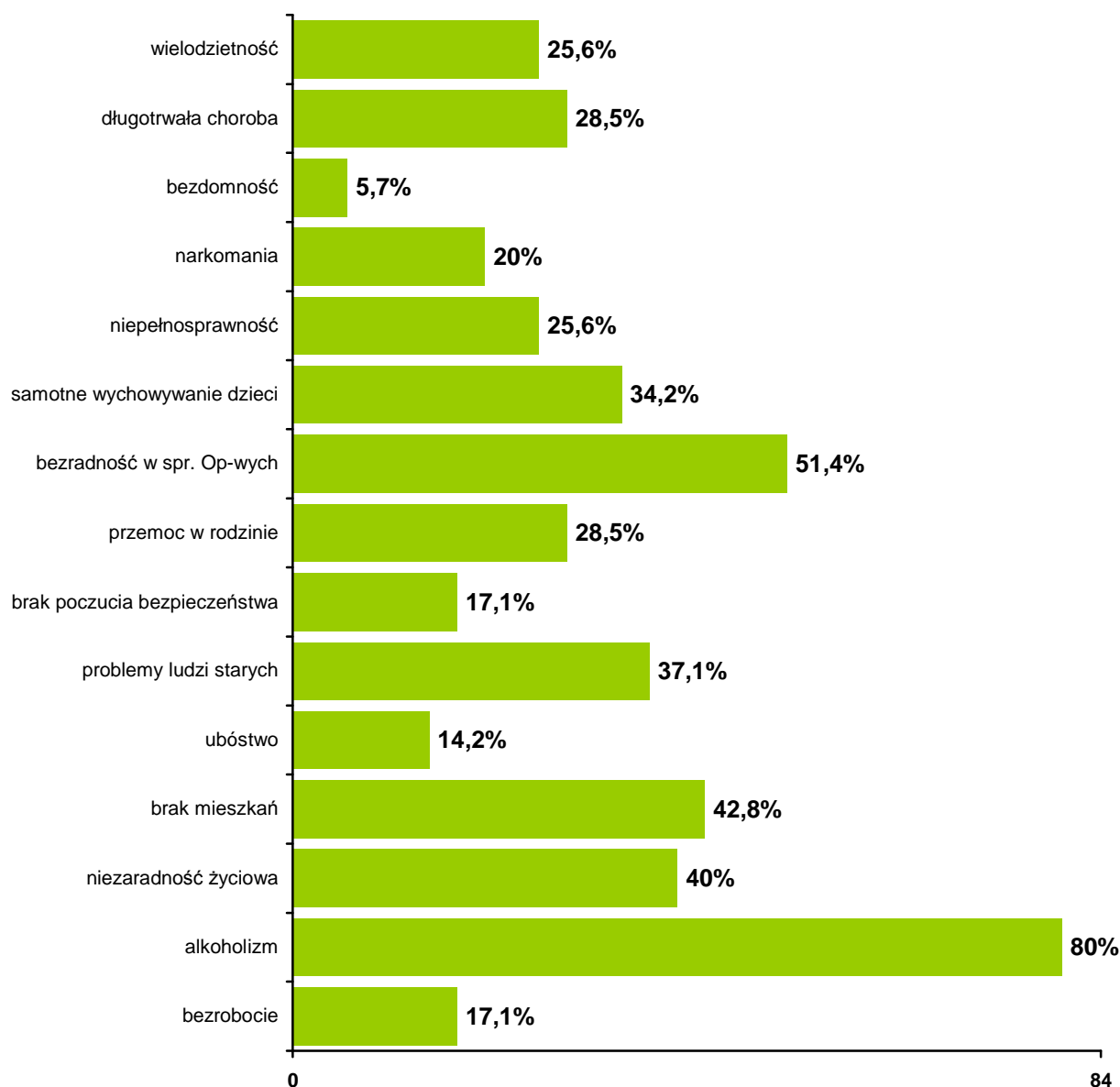
3.1.2. Wyniki ankiety

Wykres 5 Warunki życia w gminie N=35

Analizując warunki życia w gminie Żukowo należy stwierdzić, że badani respondenci oceniają je w większości (68%) pozytywnie. Co czwarty z ankietowanych uznał je za średnie, a jedynie co dwudziesty określił je jako raczej złe czy złe.

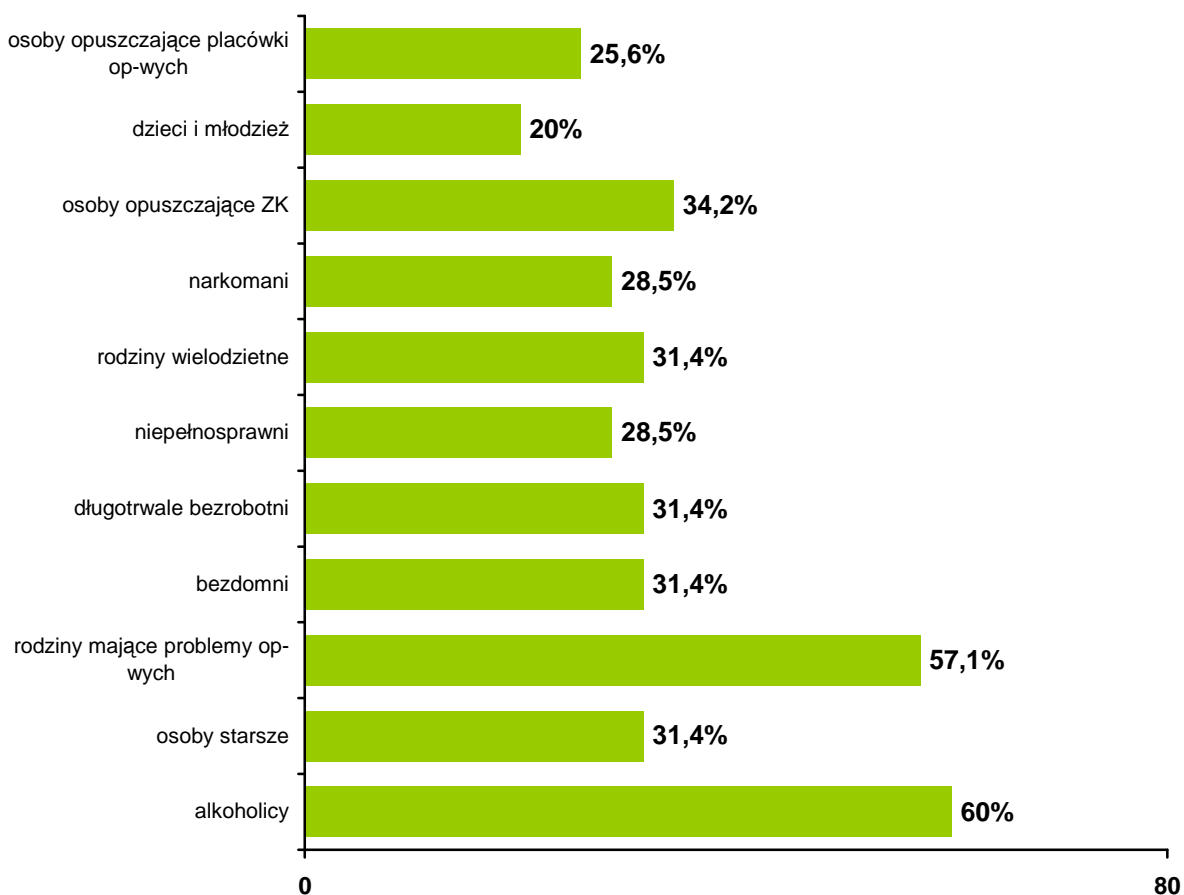
Wykres 6 Występowanie w gminie problemów społecznych N=35

Probleмами społecznymi najczęściej identyfikowanymi przez badanych respondentów były: alkoholizm (80%) i bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (51,4%) oraz brak mieszkań (42,8%), kolejne to: problemy dotyczące szeroko rozumianą rodzinę (samotne wychowywanie dzieci, niezaradność, wielodzietność), problemy ludzi starych, niepełnosprawnych i długotrwanie chorych, ubóstwo i bezrobocie.

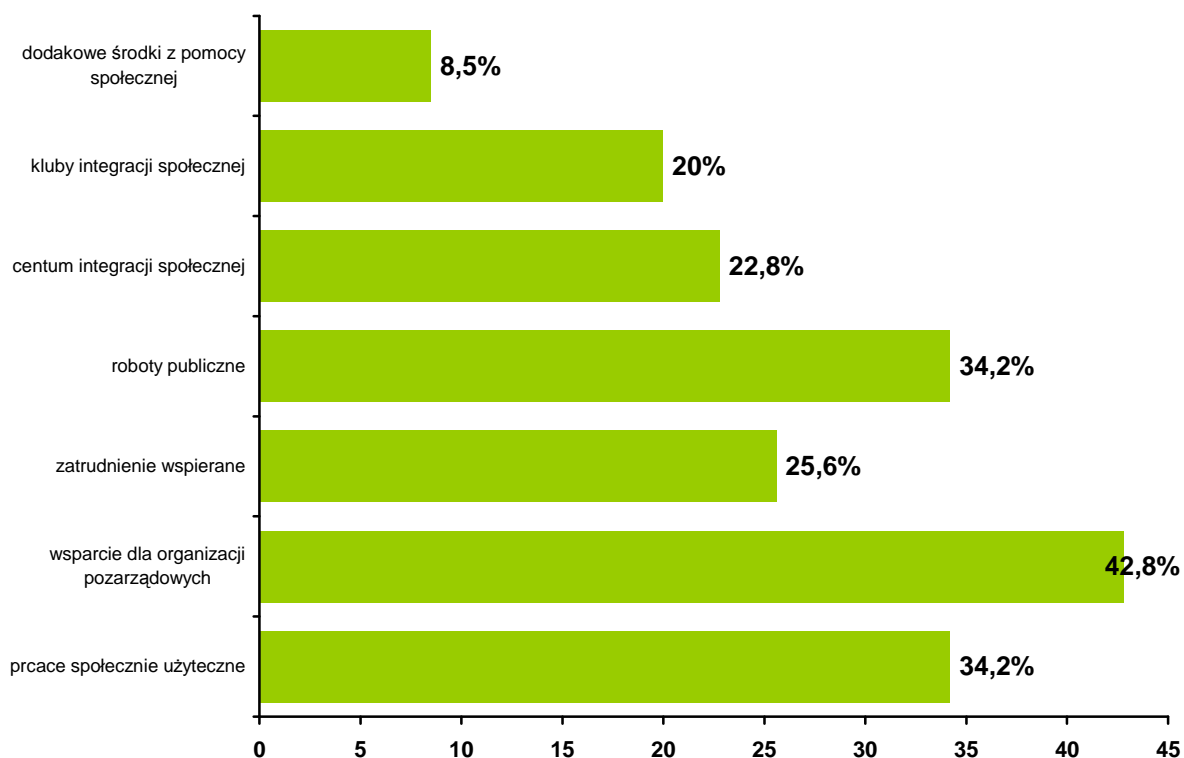
Na uwagę zasługuje dość niski poziom ubóstwa i bezrobocia, co koreluje z pozytywną oceną warunków życia w gminie Żukowo.

Wykres 7 Grupy społeczne zagrożone wykluczeniem N=35

Grupami społecznymi najbardziej zagrożonymi wykluczeniem w opinii ankietowanych byli: osoby uzależnione (88,5,8%), rodziny z problemami opiekuńczo - wychowawczymi (57,1%), osoby opuszczające zakłady karne, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni i długotrwale chorzy, osoby starsze oraz rodziny wielodzietne.

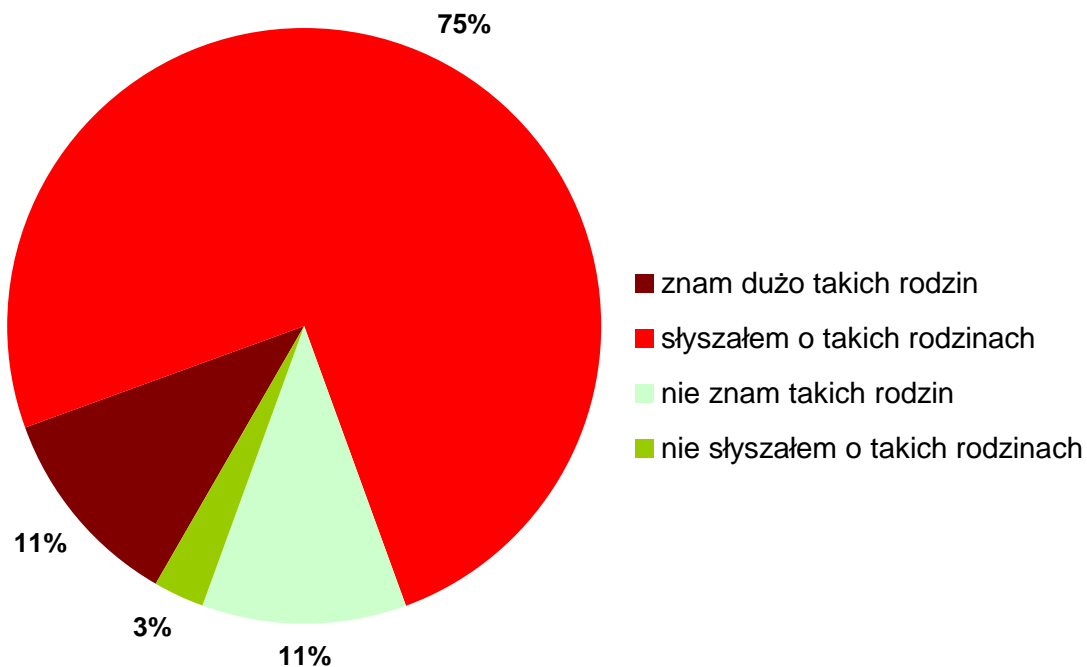
Wykres 8 Działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu N=35

Ankietowani zapytani o to jakie działania należy podjąć na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, na pierwszym miejscu wymienili wspieranie organizacji pozarządowych (42,8%) organizacje robót publicznych (34,2%) oraz prowadzenie prac społecznie użytecznych (34,2%). Pozostałe działania skoncentrowane były głównie na wspieraniu osób w znajdowaniu zatrudnienia, oraz wykorzystywaniu własnych zasobów osób zagrożonych wykluczeniem.

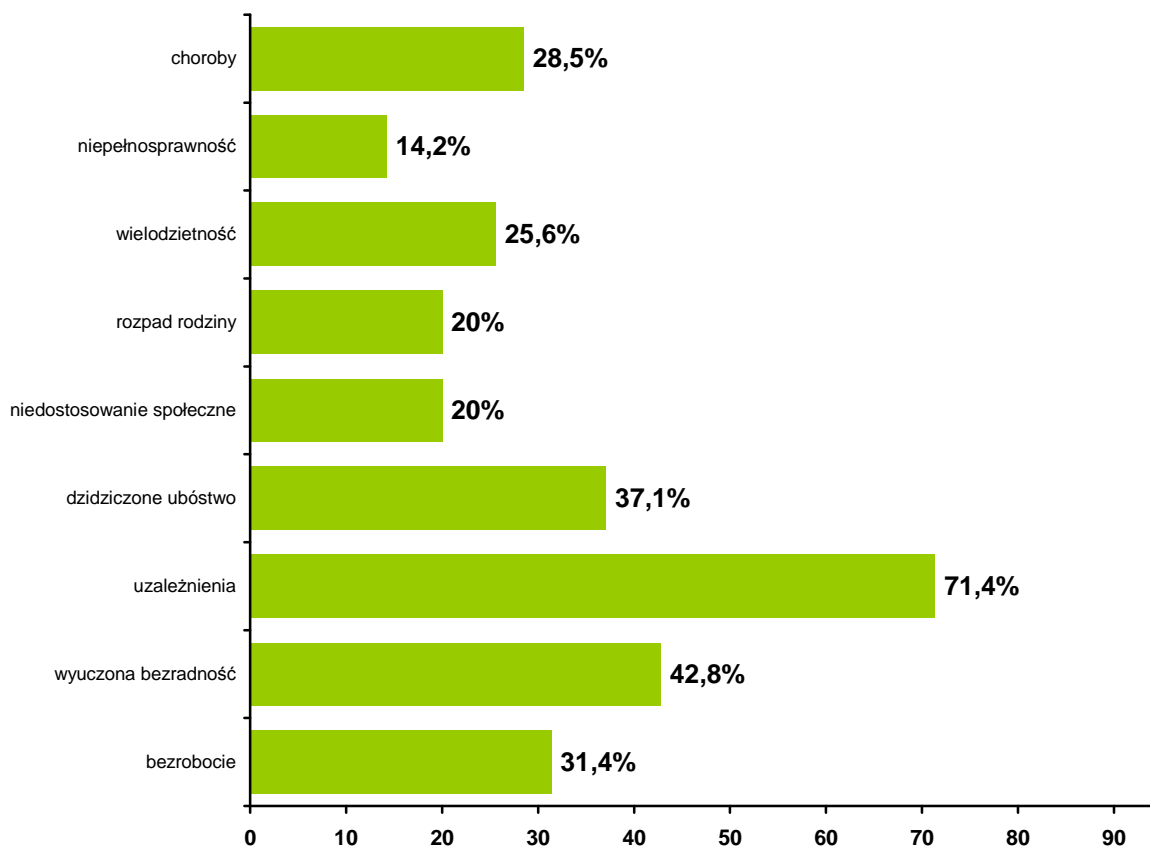
UBÓSTWO

Wykres 9 Ocena respondentów, co do ilości rodzin dotkniętych ubóstwem N=35

Zdecydowana większość ankietowanych zna lub słyszała o rodzinach zamieszkujących gminę Żukowo dotkniętych ubóstwem (86%). Jedynie 11% respondentów nie zna osobiście takich rodzin. Taki rozkład odpowiedzi świadczy dobitnie o bardzo dużej skali występowania zjawiska ubóstwa wśród rodzin zamieszkujących gminę Żukowo.

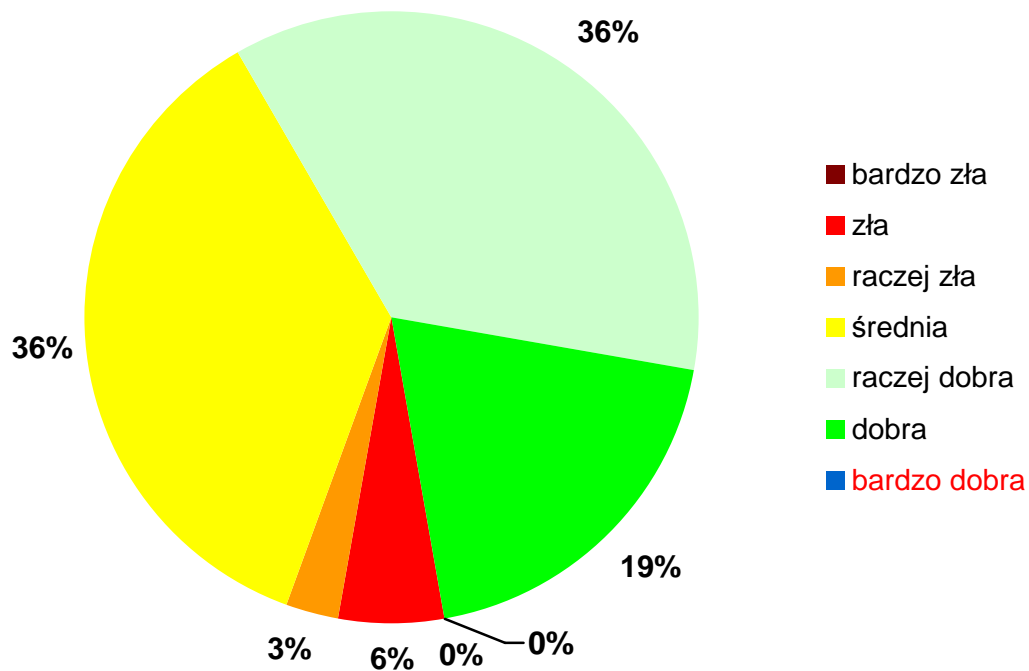
Wykres 10 Powody popadania rodzin w ubóstwo N=35

Za najistotniejsze przyczyny popadania rodzin w ubóstwo ankietowani respondenci uznali przyczyny będące konsekwencją: uzależnienia (71,4%), powodów związanych z wyuczoną bezradnością i dziedziczeniem ubóstwa. Co trzeci z badanych wskazał na bezrobocie i choroby jako przyczyny występowania zjawiska ubóstwa.

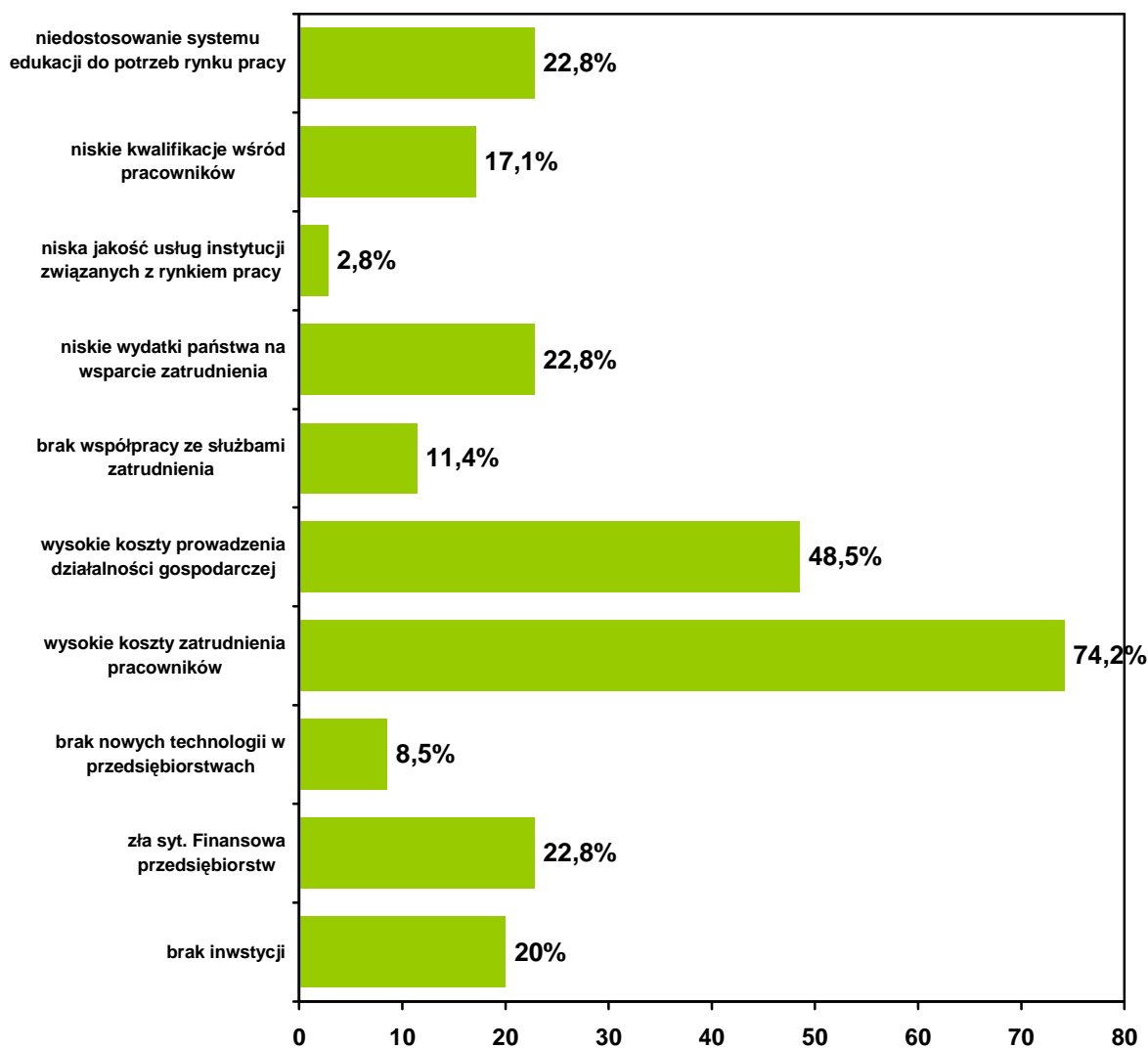
RYNEK PRACY

Wykres 11 Sytuacja na rynku pracy N=35

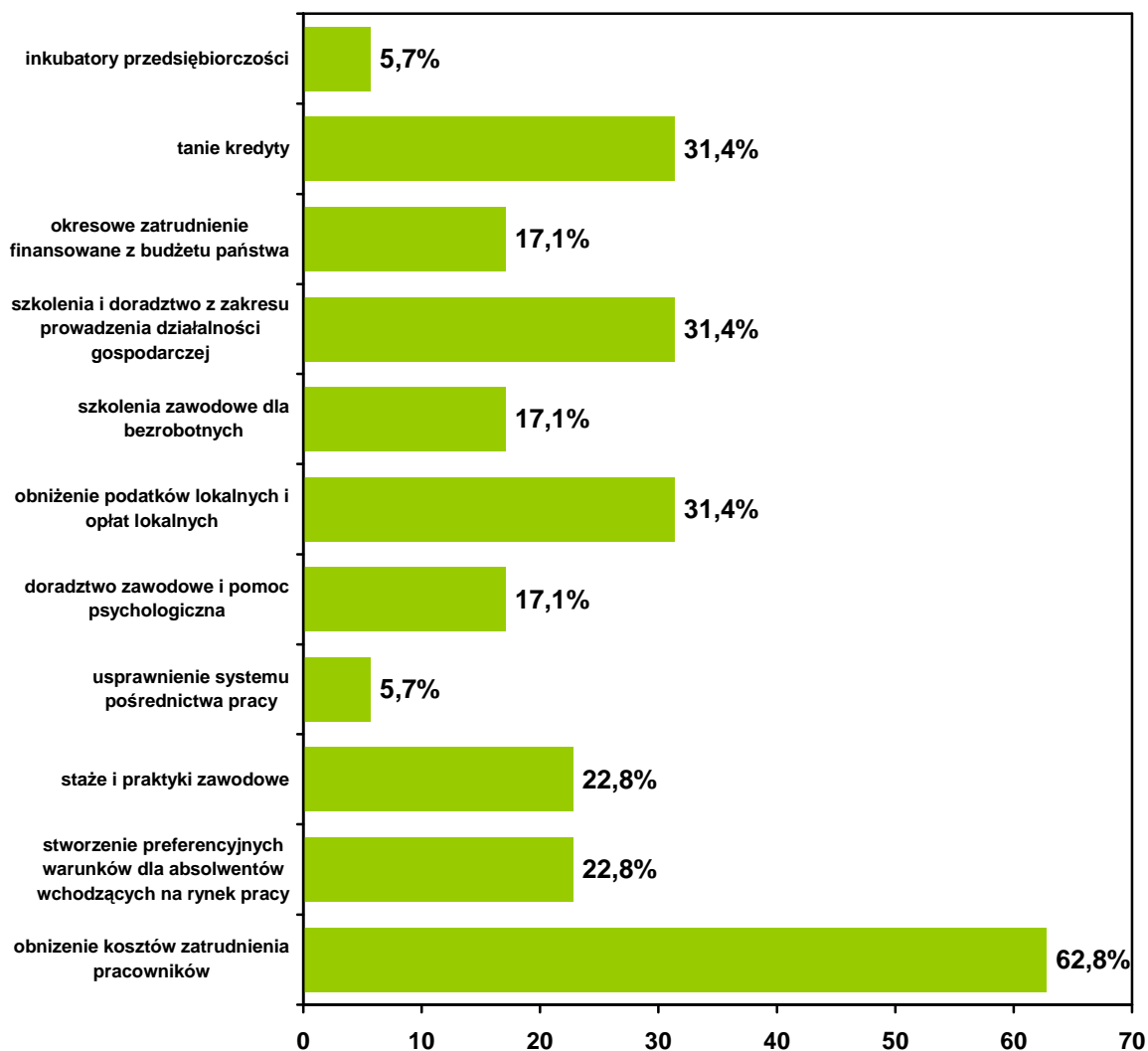
Większość ankietowanych oceniła pozytywnie sytuację na rynku pracy gminy Żukowo 55%, co trzeci uznał ją za średnią, a jedynie 6% badanych wypowiedziało się o gminnym rynku pracy negatywnie.

Wykres 12 Przyczyny problemów występujących na rynku pracy N=35

Wśród opinii dotyczących przyczyn problemów występujących na rynku pracy gminy Żukowo dominują czynniki zewnętrzne, za najważniejsze ankietowani uznali: wysokie koszty zatrudnienia pracowników (74,2%), wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej (48,5%) czy niskie wydatki państwa na wsparcie zatrudnienia (22,8%).

Wykres 13 Jakie działania najlepiej przyczyniłyby się do spadku bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych? N=35

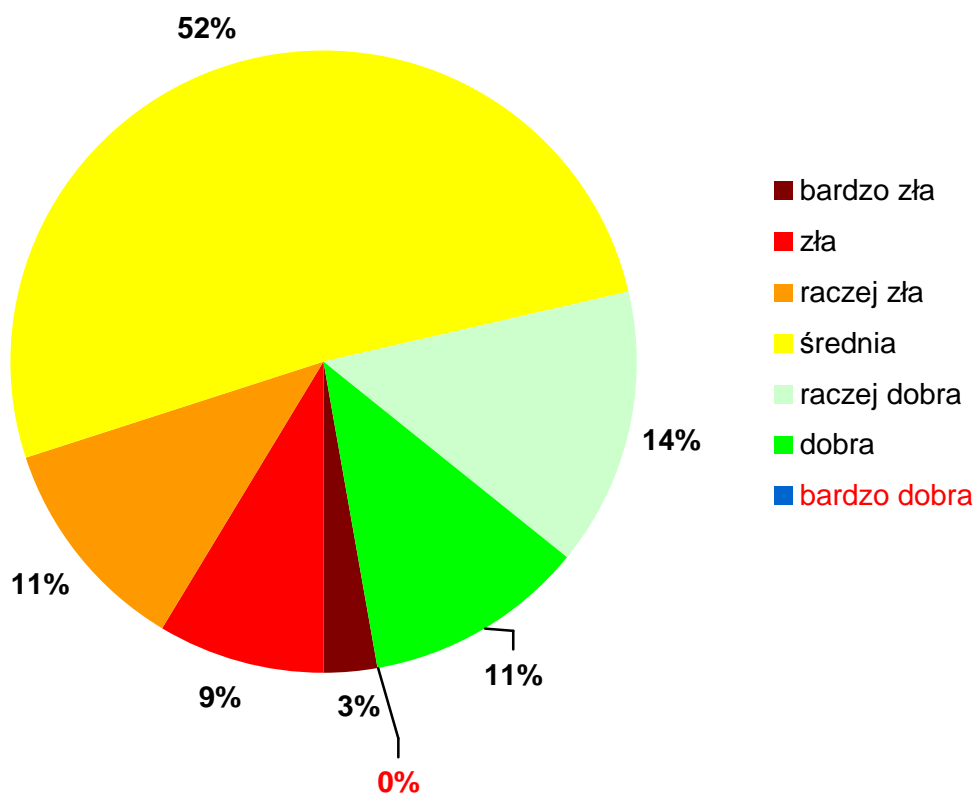

Respondenci zapytani o działania najlepiej przyczyniające się do obniżenia skali zjawiska bezrobocia w gminie Żukowo i tym samym polepszenia sytuacji na rynku pracy wskazali podobnie jak w poprzednim pytaniu na rozwiązania o charakterze zewnętrznym, jak: obniżenie kosztów zatrudnienia pracowników (62,8%), obniżenie podatków i opłat lokalnych (31,4%), tanie kredyty (31,4%).

Należy zwrócić uwagę, że wśród proponowanych rozwiązań sporą grupę stanowią działania inwestujące bezpośrednio w kapitał ludzki, jak: szkolenia oraz staże i praktyki zawodowe.

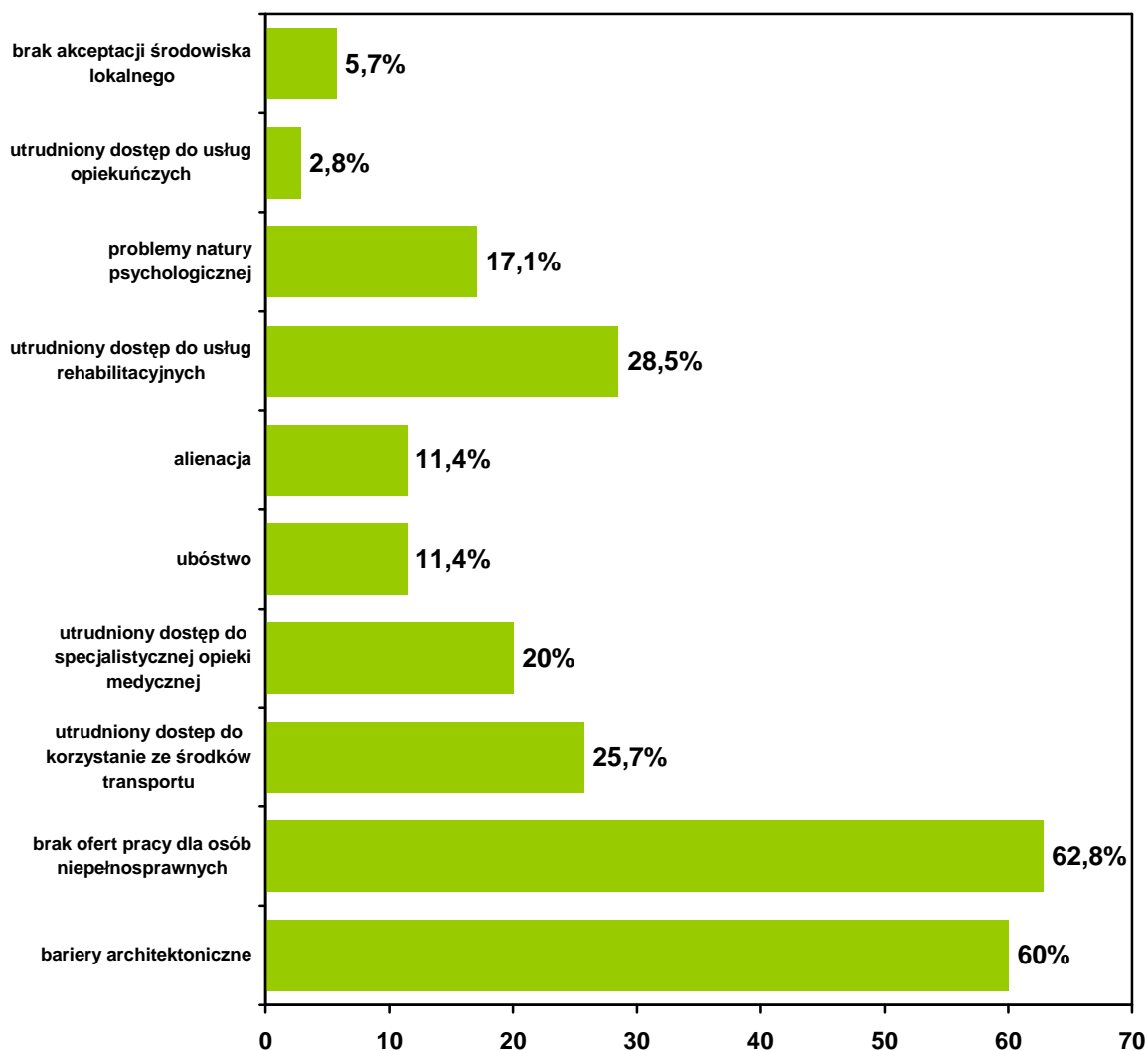
NIEPEŁNOSPRAWNI

Wykres 14 Sytuacja osób niepełnosprawnych N=35

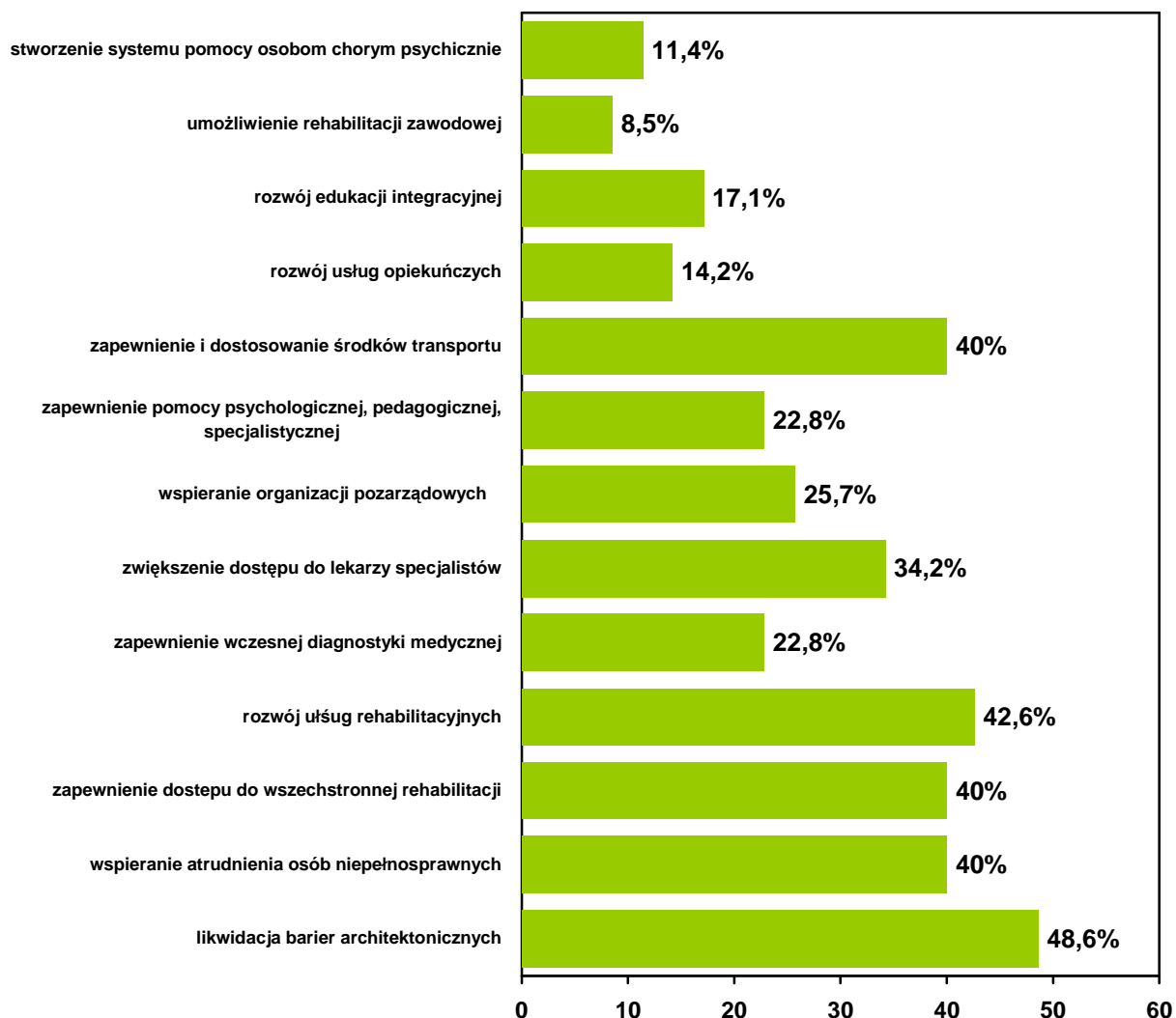
Ponad połowa (52%) badanych respondentów ocenia sytuację osób niepełnosprawnych zamieszkujących w gminie Żukowo jako średnią, co czwarty uczestnik badania uznał ją jako dobrą lub raczej dobrą a jedynie co piąty ankietowany ocenił ją negatywnie.

Wykres 15 Problemy osób niepełnosprawnych N=35

Najistotniejszymi problemami dotykającymi osoby niepełnosprawne w opinii badanych respondentów był brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych (62,8 %) oraz bariery architektoniczne (60%). Ankieterzy wskazywali również na utrudniony dostęp dla osób niepełnosprawnych do usług rehabilitacyjnych, medycznych i do korzystania ze środków transportu. Co szósty ankieter wskazywał, na występujące wśród niepełnosprawnych problemy natury psychologicznej.

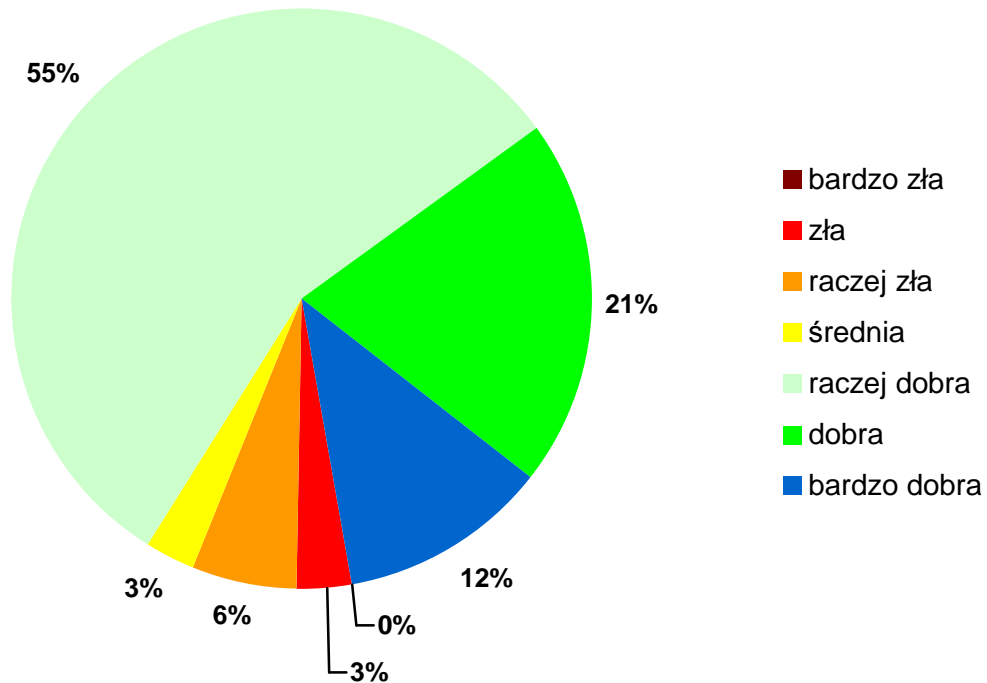
Wykres 16 Jakie działania najlepiej przyczyniły by się do umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym? N=35

W opinii ankietowanych w celu zapewnienia najpełniejszego udziału w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym należy podjąć następujące działania: dążyć do likwidacji barier architektonicznych (48,6%), wspierać zatrudnienie osób niepełnosprawnych (44,4%), zapewnić dostęp do wszechstronnej rehabilitacji, co jest ściśle powiązane z rozwojem usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych (łącznie 56,8%), zapewnić i dostosować środki transportu (40%).

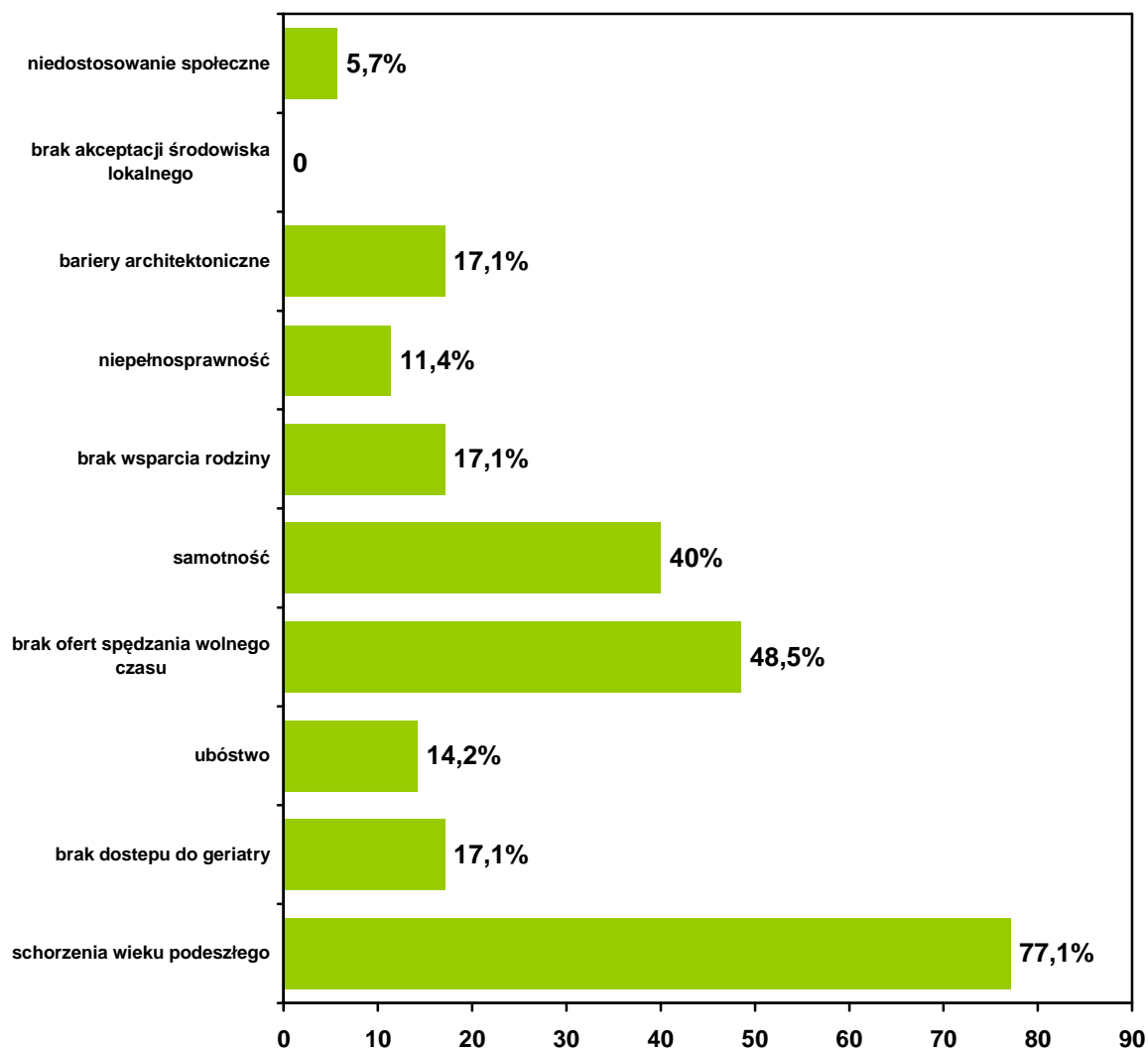
OSOBY STARSZE

Wykres 17 Sytuacja osób starszych

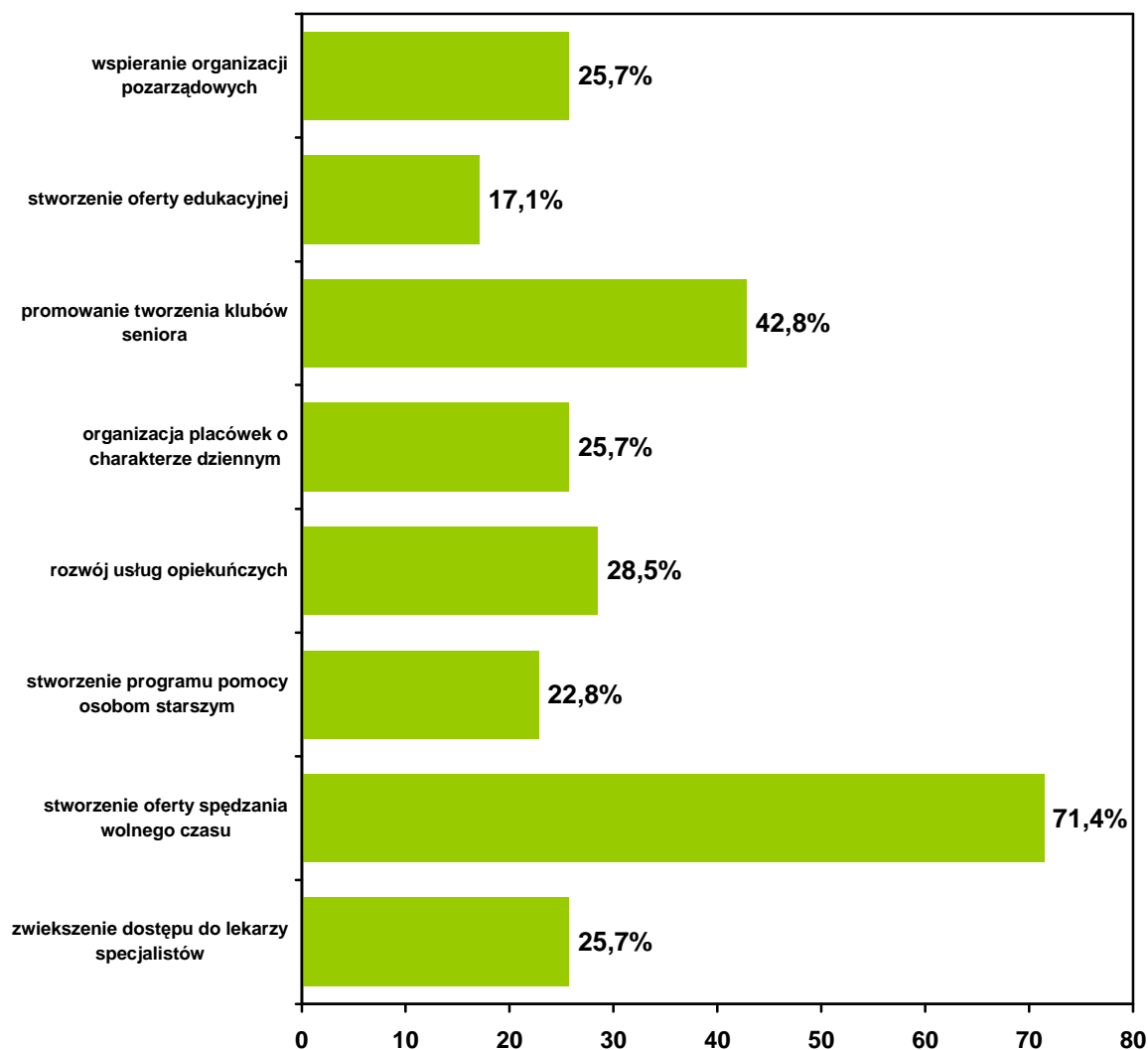
Ponad połowa badanych określiła sytuację osób starszych zamieszkujących gminę Żukowo jako raczej dobrą (55%), zaś co piąty ocenił ją na dobrą. Na uwagę zasługuje fakt, iż aż 12% respondentów uznała sytuację osób starszych jako bardzo dobrą. Jedynie 9 % wypowiedziało się o niej negatywnie, przy czym NIKT nie określił jej jako bardzo złej.

Wykres 18 Problemy osób starszych

Jako najistotniejsze problemy dotyczące osób starszych ankietowani zidentyfikowali schorzenia wieku podeszłego (77,1%), brak ofert spędzania wolnego czasu (48,5%) zwłaszcza dla samotnych seniorów (40%), brak dostępu do lekarza geriatry, oraz brak wsparcia rodziny.

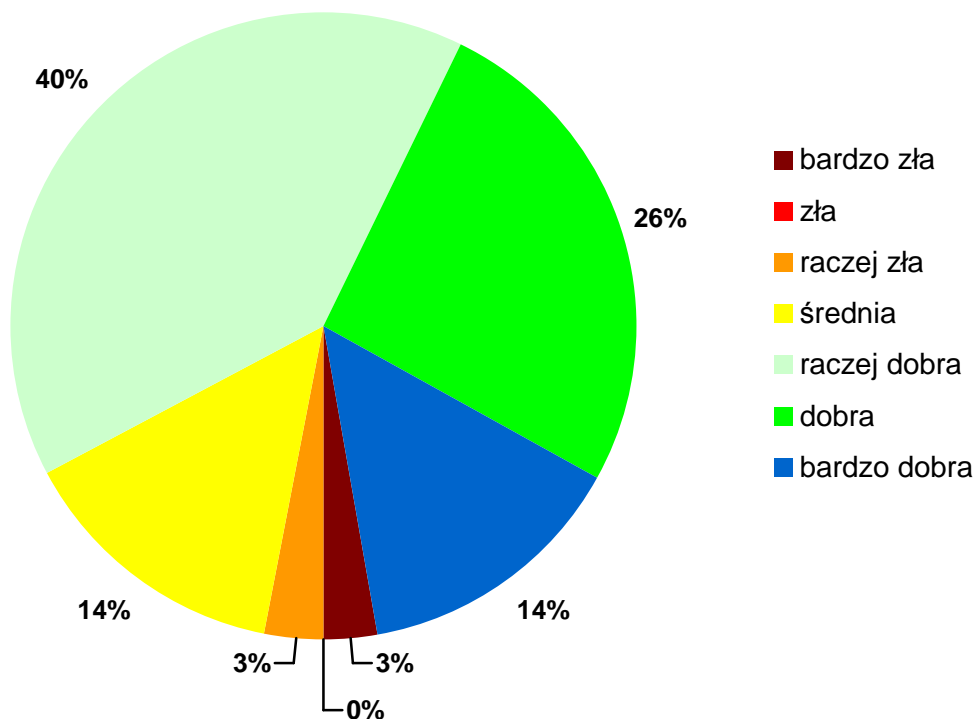
Wykres 19 Jakie działania należy podjąć na rzecz osób starszych? N=35

W celu polepszenia sytuacji seniorów zamieszkujących gminy Żukowo ankietowani respondenci wskazali podjęcie następujących działań: stworzenie oferty spędzania czasu wolnego (53,3%) z czym związane jest między innymi promowanie klubów seniora, placówek o charakterze dziennym i stworzenie oferty edukacyjnej dla osób starszych. Za istotne uznano również rozwijanie systemu usług opiekuńczych, zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów oraz wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów bądź tworzonych przez nich samych.

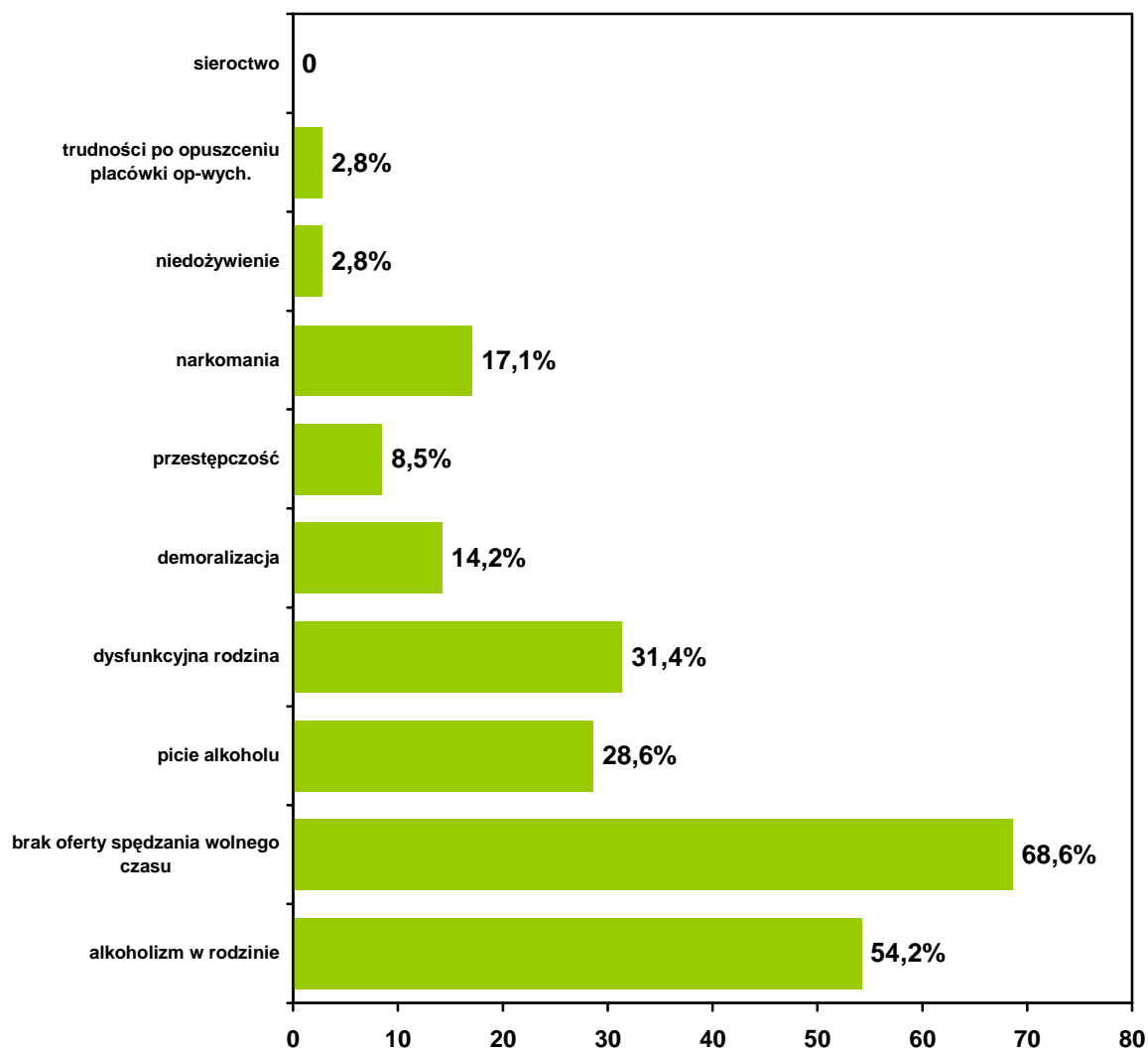
DZIECI I MŁODZIEŻ

Wykres 20 Sytuacja dzieci i młodzieży N=35

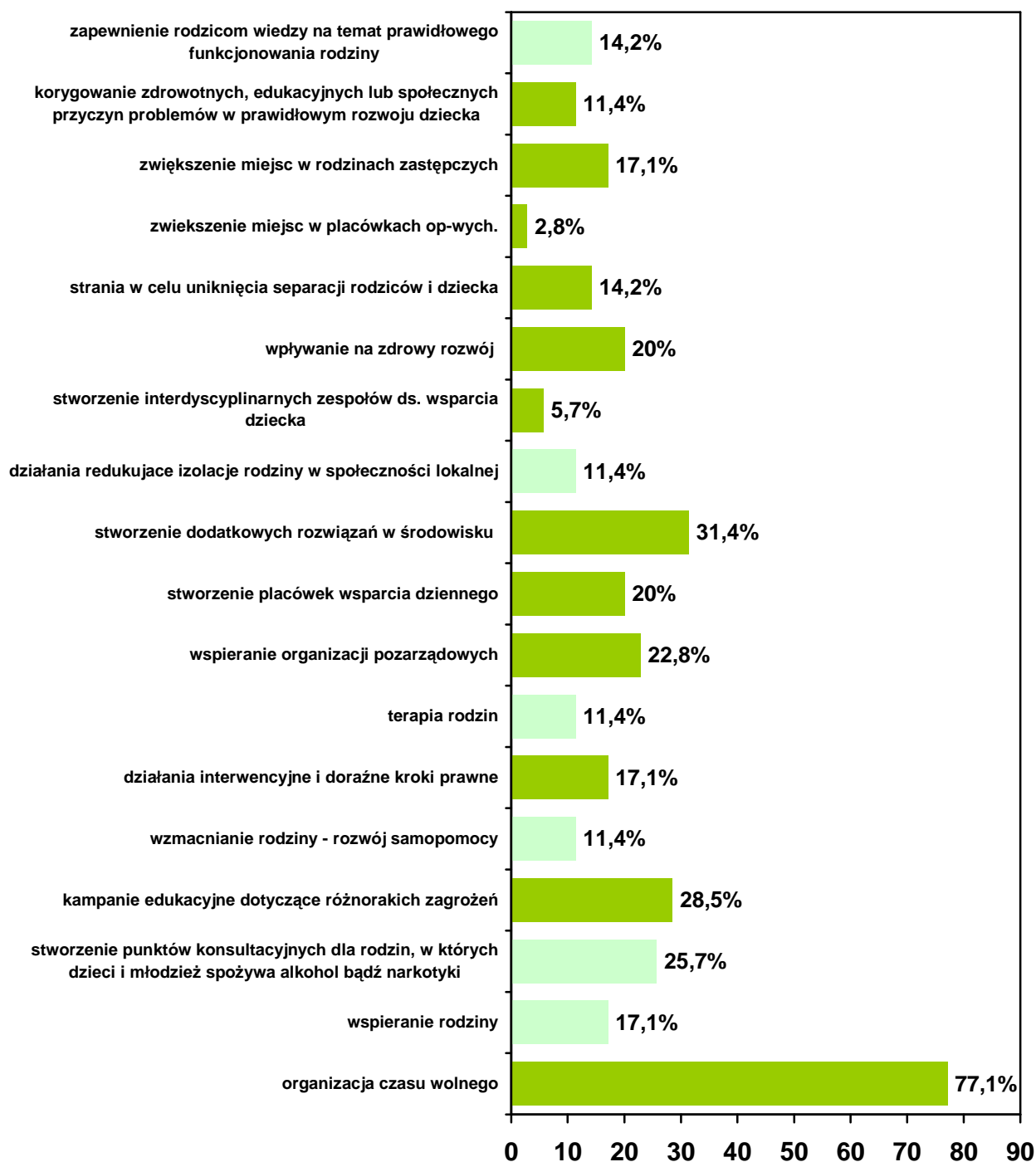
Większość badanych oceniła sytuacje dzieci i młodzieży z terenu gminy Żukowo pozytywnie (80%), z czego 14% określiła ją jako bardzo dobrą, 14 % ankietowanych uznała ją za średnią, a jedynie 6% wypowiedziało się negatywnie.

Wykres 21 Problemy wśród dzieci i młodzieży N=35

Najistotniejszymi problemami dotykającymi dzieci i młodzież z terenu gminy Żukowo ocenie uczestników ankiety były problemy związane z brakiem oferty spędzania wolnego czasu (68,6%), z uzależnieniami dotyczące alkoholizmu w rodzinie (54,2%), bardzo istotnym problemem są również dysfunkcje w rodzinie co skutkuje różnymi innymi negatywnymi skutkami jak zgłaszana przez badanych demoralizacja i przestępczość.

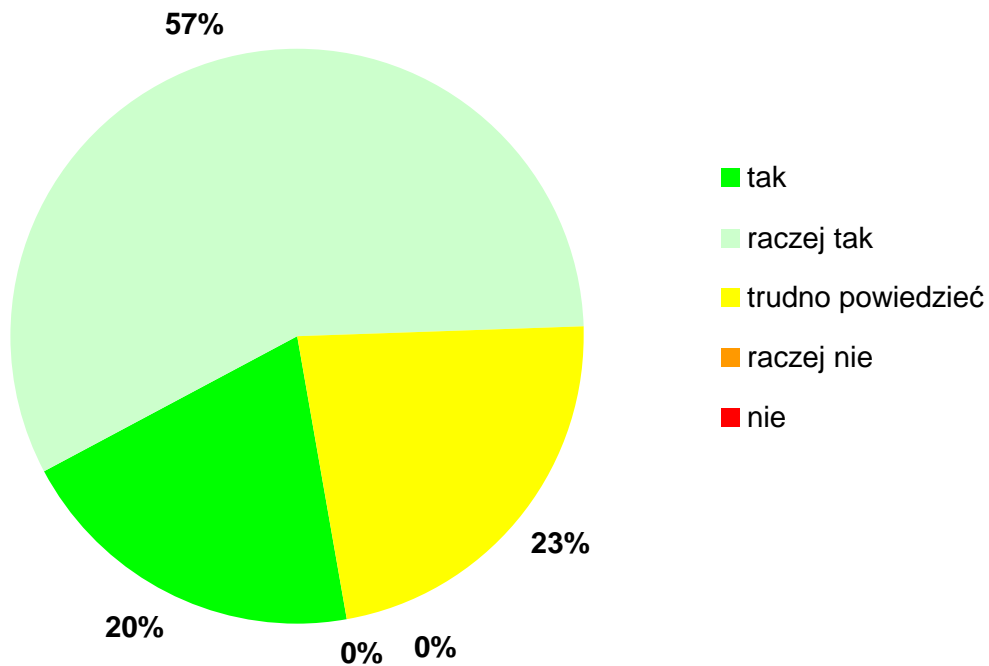
Wykres 22 Jakie działania należy podjąć na rzecz dzieci i młodzieży oraz ich rodzin? N = 35

Respondenci za najistotniejsze działania na rzecz dzieci i młodzieży uznali zorganizowanie dla nich oferty spędzania czasu wolnego (77,1%) oraz kompleksowe wspieranie rodziny w pełnieniu jej funkcji wychowawczych (*zaznaczone na wykresie kolorem jasnozielonym*). Bardzo ważne jest też zdaniem badanych stworzenie dodatkowych rozwiązań w środowisku, jak np. street walker, pedagog rodzinny itp.

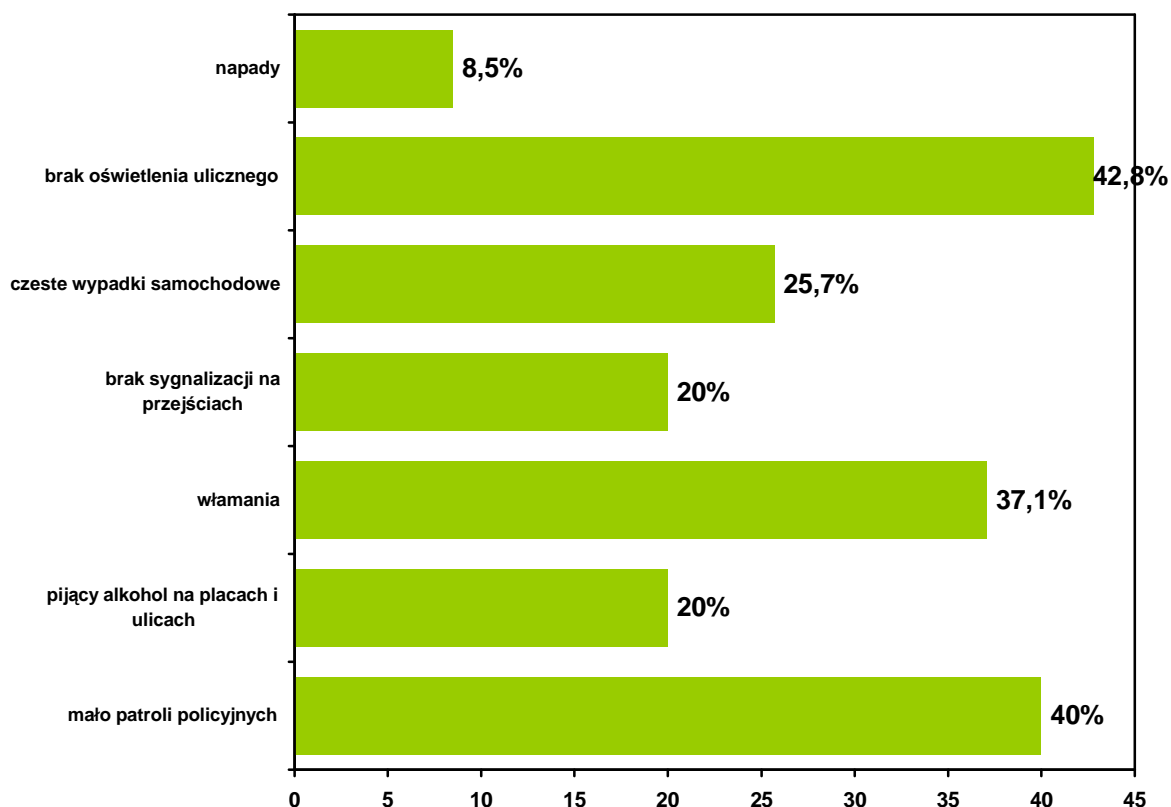
BEZPIECZEŃSTWO

Wykres 23 Czy gmina Żukowo to miejsce, w którym można czuć się bezpiecznie? N = 35

Ankietowani respondenci zapytani czy gmina Żukowo to bezpieczne miejsce w zdecydowanej większości stwierdzali, że raczej tak (57%), tak (20%). Bardzo korzystnym faktem jest to, iż żaden z badanych nie ocenił gminy jako miejsce niebezpieczne.

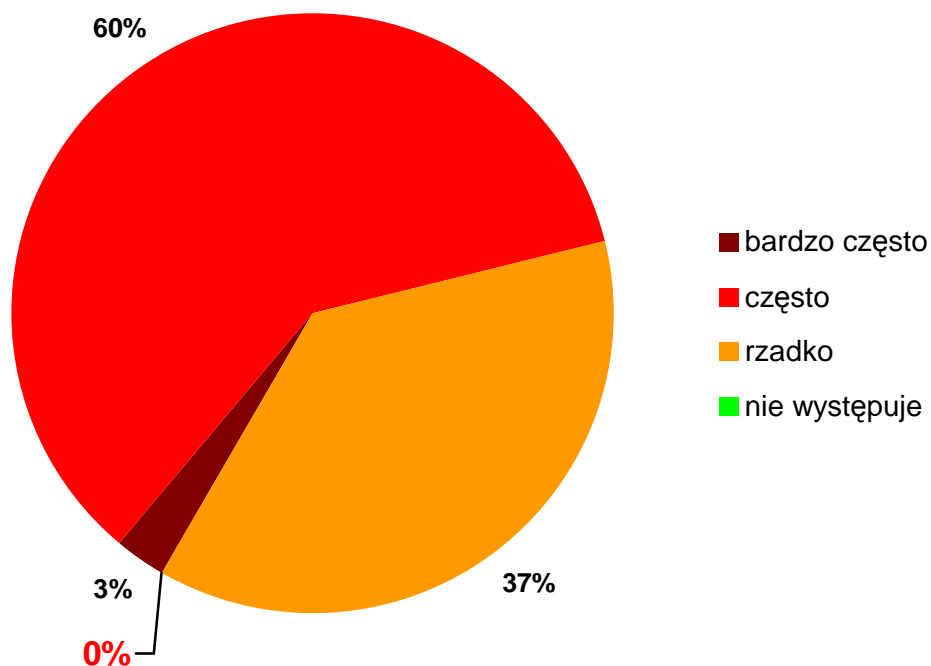
Wykres 24 Przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa.

Za główne przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa ankietowani podawali braki w oświetleniu ulicznym (42,8%), zbyt małą liczbę policyjnych patroli (40 %) oraz włamania (37,1%) nieco mniejszy wpływ mają w ocenie badanych, napady, pijący w miejscach publicznych czy wypadki samochodowe.

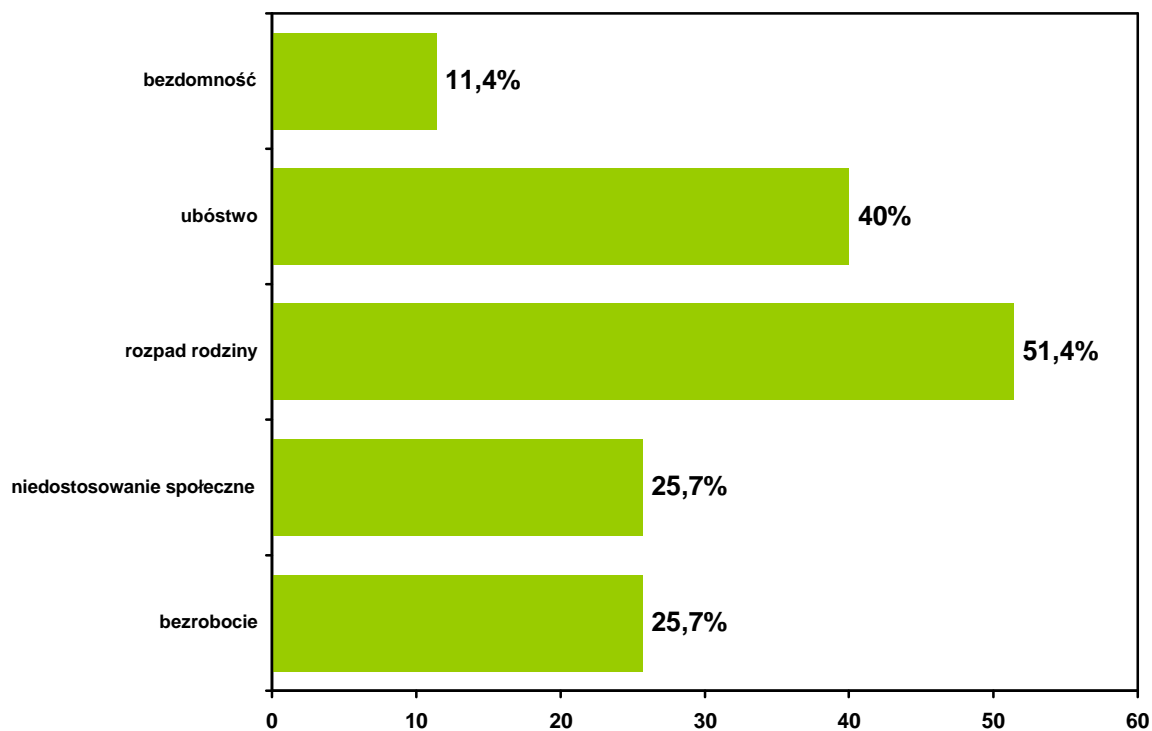
UZALEŻNIENIA

Wykres 25 Występowanie zjawiska uzależnień.

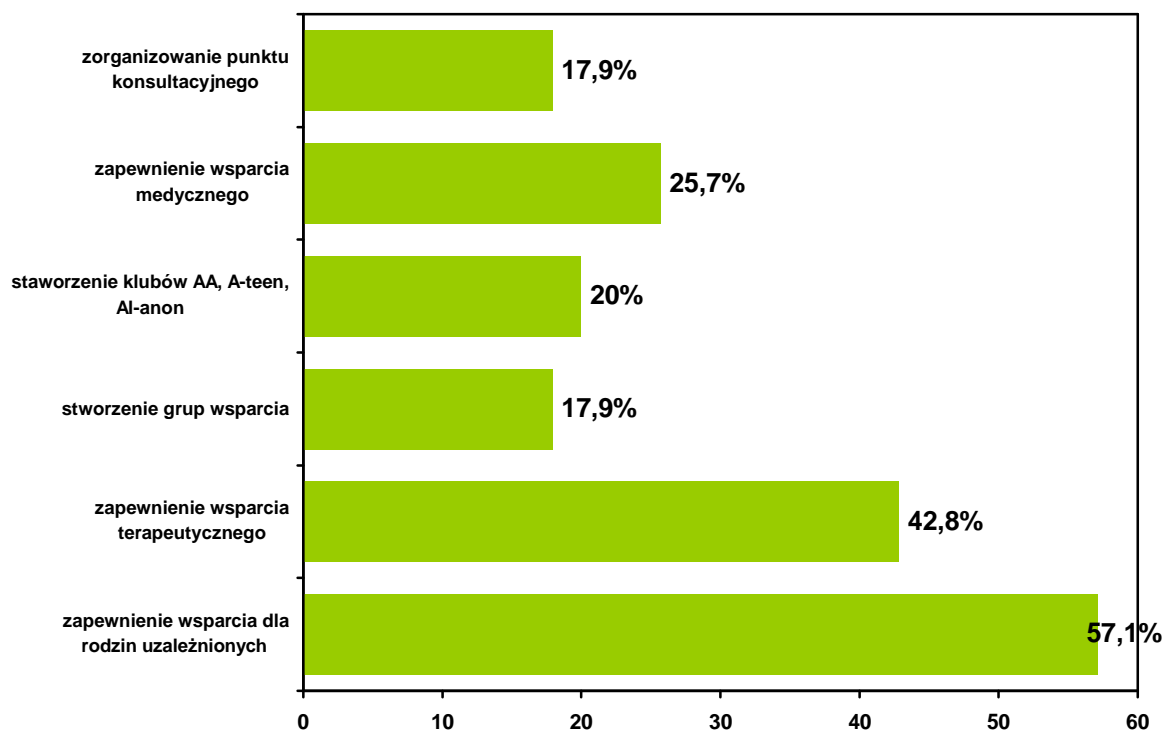
Zdecydowana większość ankietowanych stwierdziła, że zjawisko uzależnień występuje na terenie gminy Żukowo często lub bardzo często (63%), jedynie co trzeci z respondentów uznał uzależnienia za rzadkość. Znamienne jest fakt, iż żadna z badanych osób nie zadeklarowała, że zjawisko uzależnień w gminie nie występuje.

Wykres 26 Przyczyny występowania zjawiska uzależnień.

Jako główną przyczynę występowania uzależnień w gminie Żukowo ankietowani uznali rozpad rodziny (51,4%) ubóstwo (40%), a także niedostosowanie społeczne, bezrobocie i bezdomność.

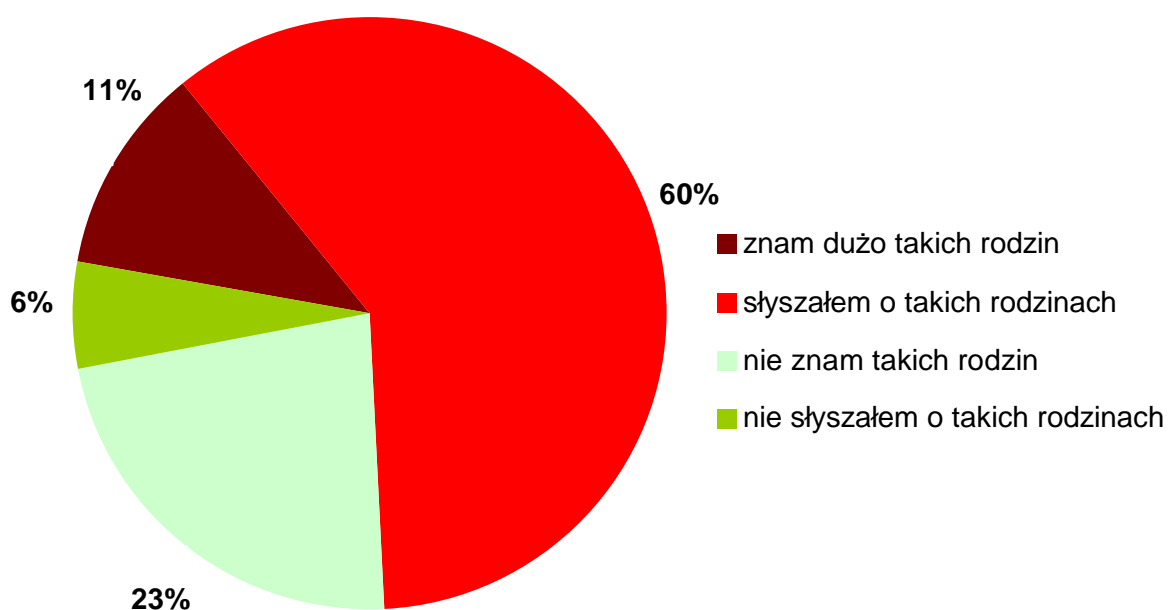
27 Jakie działania należy podjąć na rzecz osób uzależnionych oraz ich rodzin? N=35

Jako działania jakie należy podjąć na rzecz osób uzależnionych ankietowani wskazywali przede wszystkim zapewnienie wsparcia dla rodzin współuzależnionych (57,1%), zapewnienie wsparcia terapeutycznego (42,8%), zapewnienie wsparcia medycznego, tworzenie grup wsparcia, klubów AA oraz dostępu do informacji na temat uzależnień i możliwości uzyskania wsparcia w postaci punktu konsultacyjnego.

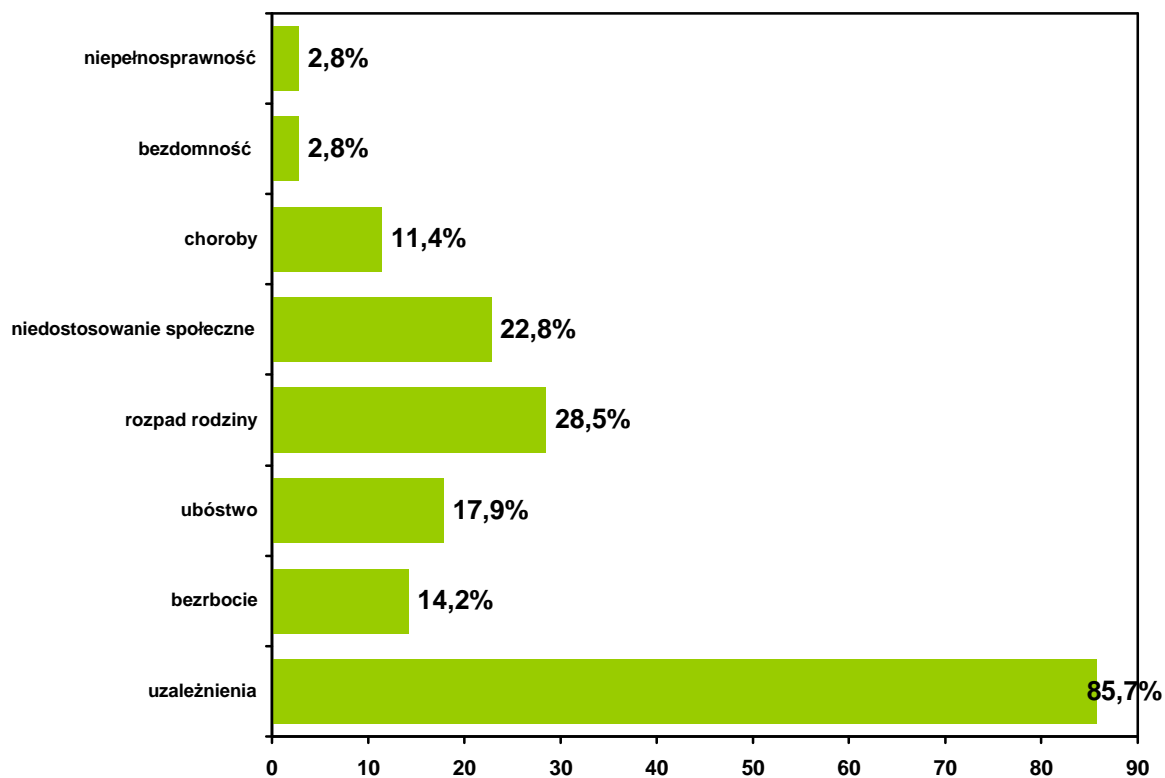
PRZEMOC DOMOWA

Wykres 28 Ocena respondentów, co do ilości rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej. N=35

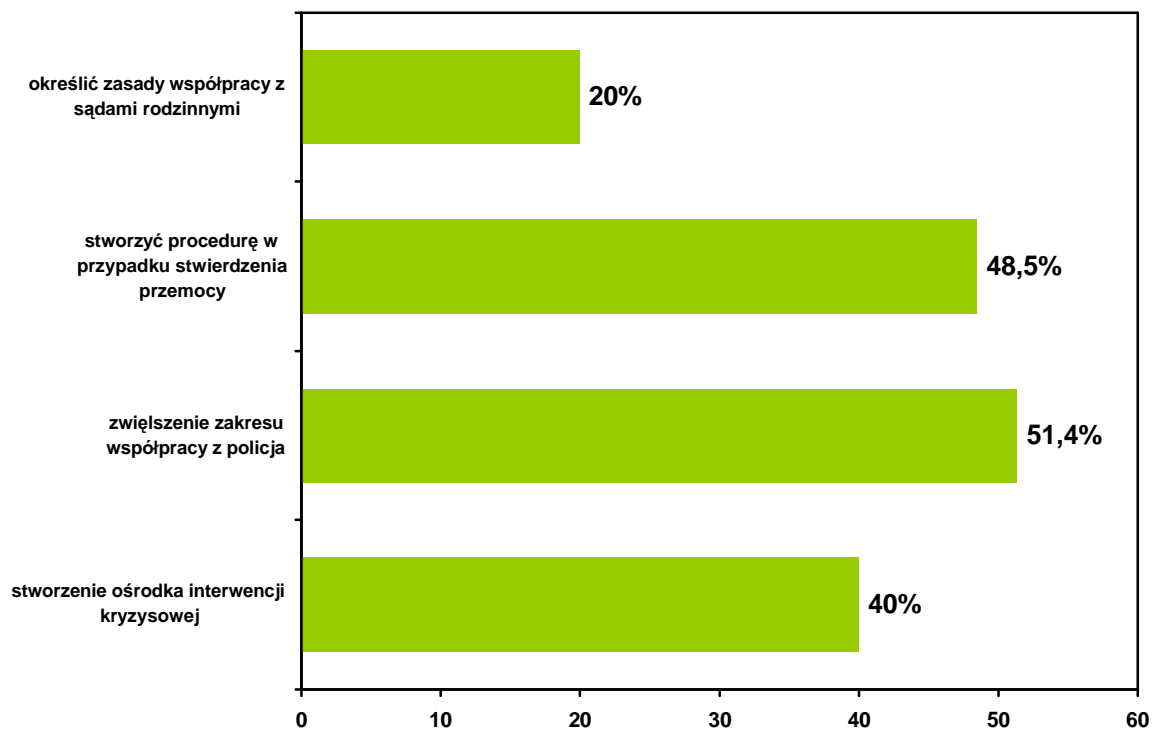
Zdecydowana większość ankietowanych zna lub słyszała o rodzinach zamieszkujących gminę Żukowo dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej (71%). Tylko co piąty z respondentów nie zna osobiście takich rodzin, a 6% ankietowanych nie słyszał o takich rodzinach czy osobach.

Wykres 29 Przyczyny występowania przemocy domowej. N=35

Jako główne przyczyny występowania zjawiska przemocy domowej ankietowani respondenci zidentyfikowali uzależnienia (85,7%) rozpad rodziny i niedostosowanie społeczne. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma też w ocenie badanych ubóstwo i bezrobocie.

Wykres 30 Jakie działania należy podjąć na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej? N=35

W celu przezwyciężenia negatywnych skutków i niwelowania przyczyn występowania przemocy domowej należy w ocenie badanych: zwiększyć zakres współpracy z policją (51,4%) np. poprzez wspólne stworzenie procedury stosownej w przypadku stwierdzenia przemocy (48,5%). Z punktu widzenia służb pomocowych istotne wydaje się również doprecyzowanie i rozwój partnerskiej współpracy z sądami rodzinnymi oraz stworzenie ośrodka interwencji kryzysowej.

4. MISJA

**GMINA ŻUKOWO
PRZYJAZNYM I BEZPIECZNYM
MIEJSCEM ZAPEWNIAJĄCYM
WSZECHSTRONNY ROZWÓJ OSOBISTY
I ZAWODOWY JEGO MIESZKAŃCOM
DZIĘKI SKUTECZNEMU
SYSTEMOWI DOSKONALENIA
I WSPARCIA**

5. CELE STRATEGICZNE

Po dokonaniu analizy SWOT oraz w trakcie przeprowadzonych warsztatów zespół roboczy wyodrębnił główne obszary problemowe:

- niepełnosprawność
- starość
- zła kondycja rodzin (niezaradność, niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze)
- ubóstwo
- uzależnienia
- bezrobocie
- bezdomność
- długotrwała choroba

Lista celów głównych

Cel główny 1

Zapewnienie pełnego udziału w życiu społecznym osób starszych i niepełnosprawnych.

Termin realizacji: 2011-2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie
Jednostki zaangażowane w realizację: <ul style="list-style-type: none">• Urząd Gminy w Żukowie• Parafie• Gminny Ośrodek Kultury w Żukowie• Organizacje pozarządowe• SP ZOZ w Żukowie• Powiat Kartuszy• Kuratorium Oświaty

- Dyrektorzy szkół
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)
- Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia
- GKRPA

Cele szczegółowe:

1.1 Tworzenie warunków do powstawania różnych form organizacji czasu wolnego:

- Powstanie klubów seniora
- Prowadzenie zajęć Uniwersytetu III wieku
- Utworzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej

1.2. Likwidacja barier architektonicznych i psychologicznych

- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych
- Stworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych i starszych do opieki medycznej, rehabilitacyjnej, edukacyjnej, sportu i kultury
- Podniesienie świadomości społecznej wśród mieszkańców gminy w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych
- Podniesienie standardu świadczonych usług przez instytucje, organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych (szkolenia dla kadry)
- Utworzenie Środowiskowego Domu Pomocy
- Zapewnienie wsparcia finansowego, pomocy psychologicznej i mieszkaniowej osobom starszym i niepełnosprawnym
- Tworzenie mieszkań treningowych i chronionych

1.3 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- Utworzenie na terenie gminy Warsztatów Terapii Zajęciowej i innych
- Organizacja imprez integracyjnych
- Tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych we współpracy z Powiatowym Urzędzie Pracy w Kartuzach

1.4 Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:

- Utworzenie na terenie gminy przedszkola integracyjnego

- Upowszechnienie klas integracyjnych w gminie
- Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Cel główny 2

Wsparcie dla rodzin we właściwym pełnieniu ich funkcji.

Termin realizacji: 2011 – 2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie
Jednostki zaangażowane za realizację: <ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy w Żukowie • Dyrektorzy szkół • Sołtysi • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach • GKRPA

Cele szczegółowe:

2.1 Standaryzacja placówek edukacyjnych:

- Rozbudowa bazy lokalowej Szkoły Podstawowej w Żukowie i w Baninie
- Zapewnienie właściwych warunków edukacyjnych uczniom w Szkole Podstawowej i Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Żukowie
- Rozbudowa infrastruktury kulturalno-sportowej

2.2 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży:

- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych
- Zapewnienie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży
- Organizacja festynów rodzinnych

2.3 Stworzenie systemu działań wspierających rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym:

- Prowadzenie poradnictwa rodzinnego
- Organizacja miejsc hostelowych dla ofiar przemocy domowej i sytuacji kryzysowych
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej, edukacji w zakresie pracy z rodziną
- Prowadzenie edukacji rodziców
- Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionych opieki rodzicielskiej
- Upowszechnienie uczestnictwa dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych
- Upowszechnienie metod pracy środowiskowej (asystent rodzinny, Konferencja Grupy Rodzinnej, asystent osoby niepełnosprawnej)
- Powołanie zespołu interdyscyplinarnego

Cel główny 3

Poprawa warunków zdrowotnych mieszkańców gminy

Termin realizacji:2011-2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie
Jednostki zaangażowane w realizację: <ul style="list-style-type: none"> • Szpital • SP ZOZ w Żukowie • Poradnie Specjalistyczne • Narodowy Fundusz Zdrowia • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach

Cele szczegółowe:

3.1 Zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych

- Poszerzenie oferty w zakresie opieki psychologicznej i terapeutycznej
- Upowszechnienie rehabilitacji w miejscu zamieszkania

- Tworzenie warunków powstania hospicjum domowego

3.2 Promowanie zdrowego stylu życia

- Edukacja mieszkańców
- Profilaktyka w zakresie zapobiegania i wykrywania chorób

3.3. Organizacja systemu szkoleń na temat pierwszej pomocy

- Zakup sprzętu szkoleniowego

3.4 Zmniejszenie zagrożeń dla zdrowia mieszkańców gminy wynikających z zanieczyszczenia środowiska

- Wspieranie edukacji proekologicznej

3.5 Podnoszenie świadomości proekologicznej i dbałości o środowisko

- Egzekwowanie zakazu palenia śmieci
- Przeprowadzenie badań poziomu zanieczyszczenia środowiska
- Zapewnienie większej ilości pojemników do segregacji śmieci
- Zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy.

Cel główny 4

Umożliwienie osobom ubogim i bezdomnym warunków do zaspokojenia własnych potrzeb

Termin realizacji: 2011 – 2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie
Jednostki zaangażowane w realizację zadania: <ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy w Żukowie • Szkoły • Organizacje pozarządowe

Cele szczegółowe:

4.1 Zmniejszenie problemu niedożywienia mieszkańców gminy

- Dożywianie w szkole

- Bony żywnościowe
- Bank żywności

4.2. Upowszechnienie aktywnych form pomocy osobom dotkniętym ubóstwem i bezdomnością

- Prace społeczno-użyteczne
- Tworzenie i wspieranie spółdzielni socjalnych

4.3 Utworzenie noclegowni i schroniska dla osób bezdomnych we wsparciu z innymi gminami powiatu kartuskiego

Cel główny 5

Ograniczenie skali zjawiska uzależnień.

Termin realizacji: 2011 – 2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowie
Jednostki zaangażowane w realizację: <ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy w Żukowie • GKRPA • SP ZOZ w Żukowie • Pełnomocnik Burmistrza

Cele szczegółowe:

5.1 Prowadzenie działań profilaktycznych

- Promowanie uczestnictwa społeczności lokalnej w programach profilaktycznych
- Pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami w zakresie profilaktyki uzależnień
- Organizacja imprez „bez alkoholu”

5.2 Zapewnienie wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom

- Wspieranie rozwoju Ośrodka Terapii i Profilaktyki Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia
- Wspieranie działalności i powstawanie klubów AA, AL-ANON i AL-ATEEN²³,
- Zwiększenie dostępności do informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin

Cel główny 6

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców gminy Żukowo.

Termin realizacji: 2011 – 2015
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania: Urząd Gminy w Żukowie
Jednostki zaangażowane w realizację: <ul style="list-style-type: none"> • Burmistrz Gminy • Komisariat Policji • Kierownik Referatu Ochrony Środowiska

Cele szczegółowe:

6.1 Prowadzenie działań edukacyjnych na temat bezpiecznego zachowania na drodze wśród dzieci i młodzieży.

- Spotkania w szkołach z Policją na temat bezpiecznego zachowania na drodze
- Realizacja programu „Bezpieczne miasto”

6.2 Rozbudowa infrastruktury bezpieczeństwa.

- Rozbudowa systemu monitoringu
- Poprawa oświetlenia
- Sygnalizacja świetlna
- Fotoradary
- Rozbudowa chodników

²³ **Grupy Rodzinne Al-Anon/Alateen** (ang. Al-Anon Family Group) (Al-Anon - od pierwszych sylab **A**lcoholics **A**nonymous; Alateen - *ang.* teen nastolatek) - pracujące w oparciu o 12 Stopni grupy samopomocowe skupiające krewnych i przyjaciół alkoholików

- Oznakowanie przejść dla pieszych

6.3 Stworzenie systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą

- Powołanie zespołów interdyscyplinarnych
- Prowadzenie edukacji osób uwikłanych w przemoc
- Grupy wsparcia dla ofiar przemocy

6. ANALIZA SWOT

Obszar – osoby starsze

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- sprawność fizyczna- otwartość na działanie- chęć brania udziału w istniejących formach zajęć- usługi opiekuńcze- zwarta, wielopokoleniowa rodzina	<ul style="list-style-type: none">- problemy zdrowotne- bezradność- samotność- ubóstwo- długie oczekiwanie na lekarzy specjalistów i usługi rehabilitacyjne- brak wsparcia wśród sąsiadów i rodziny- niski poziom świadczeń emerytalnych i rentowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- pomoc społeczna- pomoc medyczna- istniejące kluby seniora- stopniowa likwidacja barier architektonicznych- wykorzystanie doświadczenia ludzi starszych- promocja, że ludzie starsi też są ważni i potrzebni	<ul style="list-style-type: none">- pogarszająca się sprawność fizyczna- brak ośrodków opiekuńczych- brak rehabilitacji- brak organizacji czasu wolnego dla tych osób może przyczyniać się do uzależnień, odtrącenia, depresji- tendencja do wydłużania wieku społeczeństwa tzw. „starzenie się społeczeństwa”- postęp medycyny i farmakologii

Obszar – osoby niepełnosprawne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy - możliwość korzystania ze środka transportu /busy do przewozu osób niepełnosprawnych/ - Ośrodek wczesnej interwencji - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> - bariery architektoniczne - mało miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - brak przedszkola integracyjnego dla dzieci niepełnosprawnych - długie oczekiwanie na usługi medyczne - bariery komunikacyjne - brak rehabilitacji osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania - mała liczba klas integracyjnych w szkołach - brak warsztatów terapii zajęciowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z zakładami pracy - grupy wsparcia dla rodzin, w których są osoby niepełnosprawne - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Centrum Integracji Społecznej - działalność PFRON - stopniowa likwidacja barier architektonicznych - informacje o problemach osób niepełnosprawnych /media/ - programy profilaktyczne z Narodowego Funduszu Zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja społeczeństwa - trudny dostęp do środków z PFRON /biurokracja/ - niezrozumienie problemów osób niepełnosprawnych

Obszar – rodzina, dzieci i młodzież

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - istnienie Ośrodka Pomocy Społecznej - istnienie Gminnego Ośrodka Kultury - zajęcia pozalekcyjne w szkołach - świetlice opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne - kluby sportowe - punkt konsultacyjny dla młodzieży zagrożonej uzależnieniami i dla ofiar przemocy - poradnia zdrowia psychicznego - propozycje szkół dla młodzieży: zespoły taneczne, kółka teatralne, muzyczne - przewaga rodzin pełnych, często wielopokoleniowych 	<ul style="list-style-type: none"> - brak ofert spędzania wolnego czasu - uzależnienia - mała liczba placów zabaw dla dzieci - problemy wychowawcze - ubóstwo - brak żłobków - brak hosteli dla ofiar przemocy - niska świadomość rodziców w wychowywaniu dzieci - złe wzorce rodzinne /patologie/ - trudne warunki lokalowe szkoły podstawowej w Żukowie – współistnienie w jednym budynku szkoły podstawowej i „średniej”
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - szkoła dla rodziców - stworzenie przez ustawodawcę możliwości tworzenia przedszkoli przyzakładowych - zmiany w przepisach o zatrudnieniu - stworzenie systemu wsparcia dla rodzin /poradnictwo/ - polityka prorodzinna państwa - opieka społeczna - wsparcie organizacji pozarządowych - otrzymanie środków finansowych UE na realizację działalności kulturowej jak i 	<ul style="list-style-type: none"> - przemoc domowa - przestępczość - brak bezpieczeństwa - internet - niezaradność rodzin przekazywana z pokolenia na pokolenie - migracje - alkoholizm - narkomania

<p>tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdzielenie szkoły średniej i podstawowej /współpraca z powiatem/ - działania profilaktyczne - stworzenie systemu izolacji dla sprawców przemocy 	
---	--

Obszar – uzależnienia

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>- Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatrudnienie pedagogów w szkołach - klub AA, Al.-Anon - współpraca z GKRPA, Policją, pedagogami szkół - punkt konsultacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> - maskowanie problemów przez społeczeństwo - niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu - przyzwolenie na kupno alkoholu przez młodzież - słaba informacja o funkcjonowaniu ośrodków leczenia i poradnictwa, a tym samym mała świadomość wśród społeczeństwa na temat leczenia - mała współpraca między instytucjami /słaby przepływ informacji/
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>- działalność Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie programów profilaktycznych i leczenia z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) - akcje ostrzegawcze, prozdrowotne (plakaty, ulotki, edukacja) - fundusze Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - bliskość Trójmiasta - łatwy dostęp do używek - słaby dostęp do szpitali psychiatrycznych, długie oczekiwanie na realizację postanowień sądu - reklama alkoholu - konsumpcyjny model życia i rozrywki - przepisy prawne - przemoc domowa

Obszar – bezpieczeństwo

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- monitoring w szkołach i miasta Żukowa- mała społeczność, co wiąże się z wzajemną ochroną mienia- działalność różnych agencji ochrony- działania Policji	<ul style="list-style-type: none">- niedostateczne oświetlenie uliczne- brak ścieżek rowerowych- mała liczba patroli, kontroli policyjnych- duży ruch kołowy- niechęć do ujawniania przestępstw- brak chodników
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- wzmocnienie działań i roli Policji- edukacja w zakresie zagrożeń (media, ulotki, programy informacyjne)- współpraca Policji z innymi instytucjami publicznymi	<ul style="list-style-type: none">- bliskie położenie Trójmiasta, co powoduje dużą liczbę wypadków- wzrost przestępczości- wzrost uzależnień- nie przestrzeganie przepisów i norm społecznych (przepisów ruchu drogowego, szacunek dla mienia cudzego)- zwiększająca się liczba nietrzeźwych kierowców- poczucie bezkarności potencjalnych sprawców czynności karnych

7. WDRAŻANIE STRATEGII, MONITOROWANIE STRATEGII, AKTUALIZACJA STRATEGII

Opracowana Strategia jest dokumentem „żywym” stąd wprowadzanie do niej zmian jest konieczne. Zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii. Ze względu na zmieniające się uwarunkowania zarówno wewnątrz gminy jak i w jej otoczeniu, modyfikacjom poddajemy zapisy w części operacyjnej strategii. Najlepszą metodą na wprowadzanie zmian w dokumencie strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu strategii, powtarzanym cyklach 2-, 3-, 5-letnich. Weryfikacja ta w uspołecznionym procesie, z wykorzystaniem ankiet oraz szerokim udziałem mieszkańców służyć będzie ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów strategii, zwłaszcza jej niezrealizowanej części. W czasie weryfikacji mogą powstać zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia w gminie, których w dniu dzisiejszym uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć.

Pamiętać należy o konsekwentnym dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców zawartym w misji, celu nadrzędnym oraz celach głównych, te bowiem elementy strategii zmianom i modyfikacjom nie powinny być poddawane.

Za koordynację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żukowo odpowiedzialny jest Burmistrz Gminy Żukowo. Natomiast sprawy organizacyjne związane z procesem wdrażania, realizacji i oceny stopnia realizacji Strategii należą do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żukowie.

Burmistrz Gminy Żukowa zarządzeniem powoła Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii składający się z przedstawicieli organów gminy, jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych, do których zadań będzie należało monitorowanie realizacji Strategii oraz okresowa ocena stopnia realizacji zaplanowanych działań. Ze względu na zmieniające się warunki zewnętrzne, potrzeby i oczekiwania społeczne w okresie obowiązywania Strategii z pewnością znajdzie potrzeba jej aktualizacji. Planuje się, że na przełomie lat 2011 i 2015 Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii dokona dogłębnej analizy sytuacji oraz oceni jakościowo realizację strategii, po czym podejmie decyzje w kwestii ewentualnej aktualizacji dokumentu. Zakłada się również możliwość oceny ewaluacyjnej na wniosek Zespołu ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii.

Dane, które zostaną zebrane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii i podwyższenia jej efektywności.